

Bestuursverslag 2025 Biblionet Drenthe

www.biblionetdrenthe.nl

Biblionet
Drenthe

Inhoud

➤ Voorwoord	5
➤ 2025 in vogelvlucht	7
➤ Leeswijzer	9
1. Drenthe Robuust	11
1.1 Inleiding	11
1.2 De POI	12
1.3 Bind	13
1.4 Interne dienst	15
1.5 De ondernemingsraad (OR)	16
1.6 Maatschappelijk verantwoord ondernemen	18
1.7 Certificering	20
1.8 Herinrichting AFAS	20
1.9 Toepassing van de codes in de culturele sector	20
➤ Een eerste stap naar leesplezier: het werk van voorleesvrijwilliger Hannie	24
2. POI	27
2.1 Inleiding	27
2.2 Activiteitenplan	28
2.3 Drentse Innovatieagenda en innovatieprojecten	28
2.4 Geletterde samenleving	28
2.5 Participatie in de informatiesamenleving	29
2.6 Leven lang ontwikkelen	30
2.7 Verantwoording Activiteitenplan 2025	31
➤ Een dorp, een bibliotheek, een thuis	34
3. Bind	37
3.1 Inleiding	37
3.2 Drenthe Robuust	38
3.3 Drenthe Leert en Ontwikkelt	40
3.4 Drenthe Leest	43
3.5 Drenthe Digitaal Inclusief	45
➤ Het mooiste moment van de dag	48
4. Raad van Toezicht	51
4.1 Inleiding	51
4.2 Vergaderingen en thema's	52
4.3 Overige zaken	53
5. Financien	55
5.1 Inzet op meerjarige afspraken	55
5.2 Eigen vermogen	56
5.3 Bedrijfsvoering, rendement en lasten	56
5.4 Risico's	56
5.5 Financiële toekomstverwachting	59
6. Drentse Bibliotheekstatistiek	61

Voorwoord

Op 2 januari 2025 betreed ik nieuwsgierig mijn nieuwe werkplek: Biblionet Drenthe. Met niet 1 locatie, maar 34 locaties. En met niet 100, maar wel 1000 collega's. En niet te vergeten de Bibliotheken op school (dBos): een initiatief dat tien jaar geleden als project van start ging op de eerste school in Drenthe en inmiddels is uitgegroeid tot een vast onderdeel van onze dienstverlening. Of de kinderopvanglocaties waar we met BoekStart aanwezig zijn, of de consultatiebureaus waar we kersverse ouders bereiken om het leesplezier te vergroten.

Bij aanvang heb ik nog geen volledig beeld van de impact van de bibliotheken, maar in de eerste weken van mijn inwerk-programma wordt al snel duidelijk hoe groot die is. De Bibliotheek is hét maatschappelijk knooppunt voor kennis, cultuur, digitale participatie en natuurlijk sociale verbinding. En hoewel het woord verbinding impliciet in de naam van onze bibliotheekorganisatie Bind bibliotheken zit, is het belangrijk om dit ook in onze nieuwe koers voor 2026-2029 weer stevig te benadrukken. **Biblionet Drenthe verbindt: Mèensen, gemeenschappen, kennis & verhaolen.** In een wereld waarin dingen sneller veranderen dan we kunnen bijhouden, is de bibliotheek een plek waar je telt en waar je meedoet. Hier ben je welkom, ongeacht je achtergrond. Binnen Biblionet Drenthe groeien gemeenschappen, ontmoeten mensen elkaar, delen we kennis en komen verhalen tot leven. Zowel voor de allerkleinsten als de alleroudsten, en alles daartussenin.

Wat veel mensen misschien niet weten, is dat dit alles mede door meer dan 800 vrijwilligers wordt ondersteund en gedragen. Elke dag weer. Het enthousiasme van de taalcoaches, de voorleesvrijwilligers, de digi-coaches en de bibliotheekvrijwilligers is hartverwarmend, en hard nodig. Hard nodig in een tijd waarin de uitdagingen in de samenleving fors zijn en de maatschappelijke ontwikkelingen elkaar in hoog tempo opvolgen. **Vrijwilligers zijn essentieel en onmisbaar voor de bibliotheken en haar bezoekers, en dat betekent dat ze een belangrijke stem hebben in onze organisatie.** Dit jaar is onze Vrijwilligersraad van start gegaan, met een vertegenwoordiging van vrijwilligers uit verschillende bibliotheken met uiteenlopende wensen en ideeën. En dat is precies wat dit werk zo waardevol maakt, die verscheidenheid. Niet alleen van de bezoekers, maar ook van de collega's. Ik ben trots op deze organisatie en ben de collega's en vrijwilligers dankbaar voor wat we met elkaar neerzetten.

Ik heb het rotsvaste geloof dat wij als Biblionet Drenthe niet alleen met onze kennis en expertise, maar vooral met onze verbindende kracht, het verschil maken voor de Drentse inwoners. En daar werken we elke dag met veel plezier aan!

Met vriendelijke groet,

Esther Moesker
Directeur-Bestuurder Biblionet Drenthe

Mèensen,
gemeenschappen,
kennis & verhaolen

Stappen naar gelijke kansen

2025 in vogelvlucht

2025 in vogelvlucht

2025 markeert een periode van groei en bezinning, waarin de Bibliotheek zich verder ontwikkelt als laagdrempelige ontmoetingsplek en betrouwbare publieke voorziening. In aanloop naar de gemeentelijke zorgplicht bouwen we aan een toekomstbestendig netwerk van bibliotheken. **Dankzij toegekende SPUK-aanvragen kunnen we fors investeren in toegankelijkheid en kwaliteit: we verruimen openingstijden, versterken teams, breiden collecties uit en werken aan verbouw en nieuwbouw.** Zo creëren we plekken waar inwoners welkom zijn om te lezen, te leren en elkaar te ontmoeten.

Ook digitaal zetten we stappen naar gelijke kansen. Met de overstap naar Publicroam bieden we onze bezoekers een veilig en eenvoudig wifinetwerk, passend bij een samenleving waarin digitale toegang steeds belangrijker wordt. Digitale vaardigheden en kritisch denken krijgen nadrukkelijk aandacht. Jongeren leren bij ons bewust en weerbaar om te gaan met online informatie, onder meer via de afronding van project JUPITER met een Fake News Event in Diver en de start van JOE – Jonge Online Experts. Voor volwassenen en senioren verlagen we drempels door ondersteuning dichtbij, zoals het Oefenplein in Sleen en pop-up IDO-sprekuren op vertrouwde locaties, zoals een huisarts.

Leesbevordering blijft een belangrijke maatschappelijke opgave. We vieren tien jaar Bibliotheek op school (dBos) en zetten met dBos+ een verdiepende stap, waarin leesplezier en leesbegrip centraal staan. Met het project Ik lees, ik doe mee in Coevorden en Borger-Odoorn, onderdeel van RegioDeal II Zuid- en Oost-Drenthe, bereiken we ouders van kinderen van 8 maanden tot 8 jaar via een samenhangend aanbod van BoekStart, de BoekStartcoach, dBos en de VoorleesExpress.

Ook binnen onze organisatie investeren we in kwaliteit en betrokkenheid. Medewerkers volgen het keuzedeel Service en informatie in de bibliotheek van ROC Firda, en met de start van een Vrijwilligersraad versterken we de gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het medewerkerstevredenheidsonderzoek laat zien dat collega's met trots en plezier bij Biblionet Drenthe werken. Daarnaast doorlopen we succesvol het audit- en certificeringstraject en blijven we CBCT-gecertificeerd.

Parallel werken we samen met gemeenten, partners en medewerkers aan een nieuwe organisatiestrategie. **We presenteren deze strategie begin 2026 en deze vormt het fundament voor een bibliotheek die meebeweegt met maatschappelijke ontwikkelingen en tegelijkertijd een stabiel ankerpunt blijft voor iedereen in Drenthe.**

Een sterke en
toegankelijke bibliotheek

Leeswijzer

Dit bestuursverslag geeft een helder overzicht van de ontwikkeling van Biblionet Drenthe in 2025 en een compacte blik op 2026.

In Wie zijn wij staat de structuur van Biblionet Drenthe centraal. Het hoofdstuk verduidelijkt de positie van de POI-taken, de rol van Bind en de werking van de interne organisatie. De verschillende onderdelen, zoals maatschappelijk verantwoord ondernemen en de toepassing van de codes in de culturele sector, tonen samen de basis van onze organisatie. Een ervaringsverhaal van een vrijwilliger geeft deze context een persoonlijk gezicht.

Het hoofdstuk POI levert verdieping. De tekst licht het Activiteitenplan toe, de Drentse Innovatieagenda

en drie belangrijke domeinen: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving en leven lang ontwikkelen. Een ervaringsverhaal van een deelnemer aan een activiteit laat de impact in de dagelijkse praktijk zien.

In Bind staan de locaties en activiteiten in Drenthe centraal, verdeeld over vier domeinen: Drenthe Robuust, Drenthe Leert en Ontwikkelt, Drenthe Leest en Drenthe Digitaal Inclusief. Een ervaringsverhaal van een kind en kind maakt de resultaten tastbaar.

Het bestuursverslag sluit af met de financiële verantwoording, de Raad van Toezicht en tot slot in de bijlage de Drentse bibliotheekstatistiek.

Hoofdstuk 1

> Wie zijn wij: Biblionet Drenthe

1.1 Inleiding

Biblionet Drenthe is de provinciale ondersteuningsinstelling (POI) voor de vier Drentse bibliotheekorganisaties Bind bibliotheken, Bibliotheek Hoogeveen, De Nieuwe Kolk en Facet. Daarnaast fungeert Biblionet Drenthe als de bibliotheekorganisatie voor de Bind bibliotheken. De POI heeft een provinciale, ondersteunende rol en werkt voor alle bibliotheekorganisaties in Drenthe, waaronder Bind. De POI ondersteunt het Drentse bibliotheekstelsel met kennisdeling, deskundigheidsbevordering, netwerk-samenwerking en zorgt voor samenhang en kwaliteit op provinciaal niveau. Op bestuurlijk niveau faciliteert de POI het Drents Bibliothekenoverleg (DBO).

Bind is een van de bibliotheekorganisaties in Drenthe en is verantwoordelijk voor de lokale uitvoering en dienstverlening richting inwoners. Door de dagelijkse praktijkervaring van Bind kan de POI haar provinciale rol zo invullen dat beleid en ondersteuning goed aansluiten bij de praktijk van de bibliotheken. Door deze unieke combinatie van provinciale ondersteuning en lokale uitvoering versterken de POI en Bind elkaar. Samen zorgen wij ervoor dat het bibliotheekwerk in Drenthe zichtbaar, toegankelijk en maatschappelijk relevant blijft. De interne dienst van Biblionet Drenthe ondersteunt als servicecentrum de hele organisatie.

1.2 De POI

De POI van Biblionet Drenthe is de provinciale netwerkpartner in het bibliotheeknetwerk in Drenthe. **In opdracht van de provincie versterken we het bibliotheekwerk in de provincie.** De POI wordt aangestuurd door de manager POI, die deel uitmaakt van het managementteam van Biblionet Drenthe. Binnen de POI zijn drie meewerkende teamleiders werkzaam voor de teams Netwerk & Innovatie, Data & Infrastructuur en Collectie & Interbibliothecair Leenverkeer (IBL). Samen zorgen deze teams voor de uitvoering van de wettelijke taken én werken zij toe naar de aanstaande bredere ondersteuningsrol die de POI onder de nieuwe Wsob (Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen) is toevertrouwd. **De inzet van deze teams vormt één samenhangend geheel van provinciale activiteiten, waarin advies, kennisdeling, deskundigheidsbevordering en samenwerking met de bibliotheken centraal staan.** Dat gebeurt in nauwe afstemming met de inhoudelijke specialisten van de bibliotheekorganisaties, onder meer via een vaste structuur van overleggen.

Netwerk & Innovatie

De afdeling Netwerk & Innovatie versterkt de gezamenlijke ontwikkeling binnen het Drentse netwerk en begeleidt de specialistenoverleggen rond Jeugd & Onderwijs, Basisvaardigheden (waaronder IDO) en Digitaal burgerschap. Ook coördineerde de afdeling het Drents Innovatie overleg (DINO), waarin innovatie en programmering samenkomen. In deze bijeenkomsten bespreken bibliotheken actuele thema's, trends en signalen, en bepalen zij gezamenlijk richting binnen de maatschappelijke opgaven. Verder vertaalt Netwerk & Innovatie landelijke ontwikkelingen naar de Drentse praktijk en helpt de bibliotheken om vernieuwende aanpakken toe te passen.

Data & Infrastructuur

De afdeling Data & Infrastructuur is de schakel tussen

wat de bibliotheken nodig hebben en wat IT te bieden heeft. Er wordt continu gewerkt aan verbeteringen en innovaties, zodat we flexibel kunnen inspelen op de wensen van de organisatie.

Op provinciaal niveau zorgt de afdeling voor het (functioneel) beheer van de centrale ICT-infrastructuur, zoals het bibliotheekstelsel Wise, dat alle Drentse bibliotheken gebruiken. Daarnaast is de afdeling de schakel tussen de lokale bibliotheek en de landelijke digitale infrastructuur, en levert zij een bijdrage aan het onderhoud van de ICT-voorziening van de Stichting Samenwerkende POI's Nederland (SPN). De afdeling is ook voorzitter van de landelijke Wise gebruikersgroep.

In 2025 heeft de afdeling onderzocht wat de mogelijkheden zijn om als Drenthe aan te sluiten bij het gemeenschappelijk bibliotheekstelsel zoals deze op dit moment is gepositioneerd door Stichting Digitaal Innoveren (SDI) nu de contouren (en de kosten) hiervan beter inzichtelijk zijn.

De POI doet inhoudelijk mee op het vlak van betere overheidsdienstverlening via het traject Werk aan Uitvoering (WaU). Dit komt voort uit het toewerken naar een Datavolwassen bibliotheeknetwerk. Het doel is om op een eenvoudigere manier betrouwbare cijfers, die beter met elkaar te vergelijken zijn, te verzamelen, te duiden en te benutten voor betere dienstverlening door de bibliotheken.

Op provinciaal niveau is invulling gegeven aan een Drents Data-overleg, waarin de bibliotheken elkaar kunnen vinden rondom data-vraagstukken. In het kader hiervan is een nieuwe rapportage van de Wise-data gemaakt waarmee bibliotheken meer inzicht krijgen in de statistieken rondom het uitleensysteem en de collectie. Met de leverancier van het bibliotheekstelsel (OCLC) zijn we continu in overleg over hoe we de data effectief ontsluiten.

De afdeling werkt samen in het PCDB (provinciaal coördinatorenoverleg digitale bibliotheek) voor een goede aansluiting tussen de verschillende digitale diensten die op landelijk, provinciaal en lokaal niveau worden aangeboden.

Daarnaast is er, in samenwerking met de overige Drentse bibliotheken, in het kader van verduurzaming gestart met de overgang naar (volledig) digitaal factureren. Dit wordt gecoördineerd in het provinciale Wise-team.

Collectie & Interbibliothecair Leenverkeer (IBL)

Deze afdeling is verantwoordelijk voor het provinciale collectiebeleid, het interbibliothecair leenverkeer en de logistieke keten. De POI coördineert en stimuleert de provinciale samenwerking tussen de verschillende bibliotheekorganisaties in Drenthe op het gebied van collectie. Hiervoor initieert zij het Portefeuilleoverleg collectie (POC): een beleidsvoorbereidend overleg met vertegenwoordigers van alle Drentse bibliotheken.

De afdeling verzorgt de selectie en aanschaf van materialen en geeft advies over collectieprofielen, omvang en innovatie. Daarnaast beheert de afdeling de bewaar-, project- en wisselcollecties.

Ook is de POI vanuit de Wsob verantwoordelijk voor de distributie van materialen in het kader van het interbibliothecair leenverkeer. Dat houdt in dat lokale bibliotheken op verzoek van bibliotheekgebruikers fysieke materialen met elkaar uitwisselen.

1.3 Bind

Bind voert het lokale bibliotheekwerk uit voor negen Drentse gemeenten: Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Coevorden, De Wolden, Meppel, Midden-Drenthe, Noordenveld, Tynaarlo en Westerveld.

De uitvoering van het bibliotheekwerk vindt plaats binnen drie regio's, die elk worden aangestuurd door een regiomanager. De regiomanagers vallen onder de Manager Bibliotheken a.i., die deel uitmaakt van het managementteam van Biblionet Drenthe.

- Regio Noord: Aa en Hunze, Noordenveld, Tynaarlo
- Regio Midden: Borger-Odoorn, Coevorden, Midden-Drenthe
- Regio Zuid: De Wolden, Meppel, Westerveld

Onze vier doelen in de Bind bibliotheken

Samen met inwoners en educatieve, culturele en maatschappelijke organisaties werken de bibliotheken continu aan de volgende vier doelen:

- Drenthe Robuust
- Drenthe Leert en Ontwikkelt
- Drenthe Leest
- Drenthe Digitaal Inclusief

Vrijwilligers

Biblionet Drenthe kan rekenen op de inzet van ongeveer achthonderd vrijwilligers. Het aantal vrijwilligers is in de loop van de jaren gegroeid en blijft toenemen door de maatschappelijke taken van Biblionet Drenthe en de verruiming van de openingstijden. **Samen met de vaste medewerkers dragen zij bij aan bibliotheken als ontmoetingsplekken en zijn zij belangrijke schakels in de samenleving.**

De vrijwilligers zijn actief in uiteenlopende werkzaamheden. De grootste groep ondersteunt in de bibliotheek en zorgt voor een gastvrije ontvangst van bezoekers. Daarnaast helpen zij bij diverse activiteiten, zoals digitale spreekuren, taal- en leesondersteuning, voorleesactiviteiten voor kinderen en andere programma's in de bibliotheken.

Projectregie

De afdeling Projectregie ondersteunt de Bind bibliotheken bij een integrale aanpak van projecten. Zij zorgt voor een hoge kwaliteit, een uniforme werkwijze en projecten die bijdragen aan onze strategische doelen. De focus ligt op nieuwe diensten en producten, landelijke initiatieven en grote, eenmalige lokale activiteiten. De afdeling Projectregie werkt projectideeën uit, is verantwoordelijk voor subsidieaanvragen, projectleiding, evaluatie en impact-metingen, en doet de projectverantwoordingen. Ook interne projecten en processen krijgen ondersteuning in projectmatig werken.

Toen ik met pensioen ging wist ik het zeker: voorleesvrijwilliger bij de bibliotheek blijf ik altijd leuk vinden.

1.4 Interne dienst

Marketing & Communicatie

De afdeling Marketing & Communicatie ondersteunt en adviseert de Bind bibliotheken, de POI en Biblionet Drenthe. De afdeling adviseert over hoe we groei van het aantal verbonden gebruikers van de Bibliotheek (landelijke marketingdoelstelling) kunnen realiseren en hoe we relaties met betrokkenen bij de organisatie kunnen versterken. In 2025 verzorgt de afdeling, naast de reguliere werkzaamheden, de communicatie rondom de landelijke campagnes: De Nationale Voorleesdagen, Heel Nederland Leest, Zomerlezen/Vakantielezen, Thriller Weken en de Kinderboekenweek. Daarnaast verzorgt de afdeling de communicatie rondom de Drentse campagnes Leesprikkels, Leesvreter en Drentse kinderjury en trapt ze de lokale campagne rondom het IDO af. Ook is in 2025 ingezet op het verder professionaliseren van de afdeling.

Secretariaat

Het secretariaat biedt in 2025 secretariële en administratieve ondersteuning aan de medewerkers van Biblionet Drenthe. Daarnaast draagt de afdeling bij aan het landelijk netwerk door middel van secretariële ondersteuning voor de Stichting Samenwerkende POI's Nederland (SPN).

Beleid en organisatieontwikkeling

De afdeling Beleid en organisatieontwikkeling schrijft beleids- en adviesstukken voor het management. **In 2025 betreft dit onder andere een bijdrage aan de organisatiestrategie Biblionet Drenthe 2026-2029, de spreidingsvisie, het beleidskader kwaliteitszorg, de toezichtvisie Raad van Toezicht, een plan van aanpak voor procesmanagement en een advies met betrekking tot de Taalhuizen.**

Ze ondersteunt enkele overleggen, zoals die van de Raad van Toezicht (RvT), het Provinciaal Overleg Collectioneren (POC) en de Stuurgroep Kwaliteitszorg (SGK). Ze coördineert de klantonderzoeken voor de vier Drentse bibliotheekorganisaties (BiebPanel) en doet desgewenst kleinschalig eigen onderzoek. Verder is de afdeling nauw betrokken bij de totstandkoming en doorontwikkeling van de Activiteitencatalogus van de Bind bibliotheken en zet ze stappen om de kwaliteitszorg te verbeteren.

Tot slot adviseert de afdeling bij de aanpak van diverse organisatievraagstukken, zoals het optimaliseren van de organisatiestructuur en de scholing van frontofficemedewerkers.

HR

Bij Biblionet Drenthe vinden we het belangrijk dat medewerkers en vrijwilligers met plezier kunnen (samen) werken. De afdeling HR ondersteunt de organisatie als strategisch partner bij het realiseren hiervan door het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent. De afdeling HR werkt aan goed werkgeverschap door een helder personeelsbeleid en het borgen van een veilige, professionele werkomgeving. Daarnaast zet de afdeling in op duurzame inzetbaarheid en het versterken van een inclusieve organisatiecultuur.

Binnen de organisatie investeren we in kwaliteit en betrokkenheid. Bibliotheekmedewerkers volgen het

keuzedeel Service en informatie in de bibliotheek van ROC Firda, en we versterken in 2025 de gezamenlijke verantwoordelijkheid met de toevoeging van een vrijwilligersraad. Deze raad bestaat uit negen betrokken vrijwilligers die meedenken over onder meer scholing en training, materiële waardering en verbeteringen in de dienstverlening.

In 2025 is wederom een medewerkerstevredenheids-onderzoek uitgevoerd. Ruim 75% van de respondenten is trots op onze organisatie en voelt een goede verbinding met de organisatie. We zijn trots op dit resultaat!

Klantenservice

In 2025 ontvangt de afdeling Klantenservice 7619 telefoontjes. De vragen variëren sterk: van technische ondersteuning, zoals het resetten van wachtwoorden en het verlengen van uitleentermijnen, tot vragen over bibliotheekactiviteiten en e-books.

Financiën

De afdeling Financiën verzorgt het financieel beheer en de verantwoording voor Biblionet Drenthe. Het volledige financiële jaarverslag is opgenomen in hoofdstuk 5. De afdeling verzorgt daarnaast op verzoek van de Stichting Samenwerkende POI's Nederland (SPN) het financieel beheer en de verantwoording van SPN en de financiële administratie voor de Stichting Literatuurclubs Drenthe. De afdeling draagt ook bij aan de financiële begrotingen in het Activiteitenplan 2026 voor de POI en de Activiteitencatalogus 2026 voor de Bind bibliotheken.

1.5 De ondernemingsraad (OR)

De ondernemingsraad (OR) van Biblionet Drenthe bestaat uit zeven leden. Deze zijn afkomstig uit alle geledingen van de organisatie. **Hierdoor is de OR een goede afspiegeling van de organisatie met een goed beeld van wat er binnen de verschillende organisatieonderdelen leeft.**

De OR komt maandelijks bijeen en voert iedere twee maanden de overlegvergadering met de bestuurder. Daarnaast heeft de OR twee keer per jaar overleg met de Raad van Toezicht.

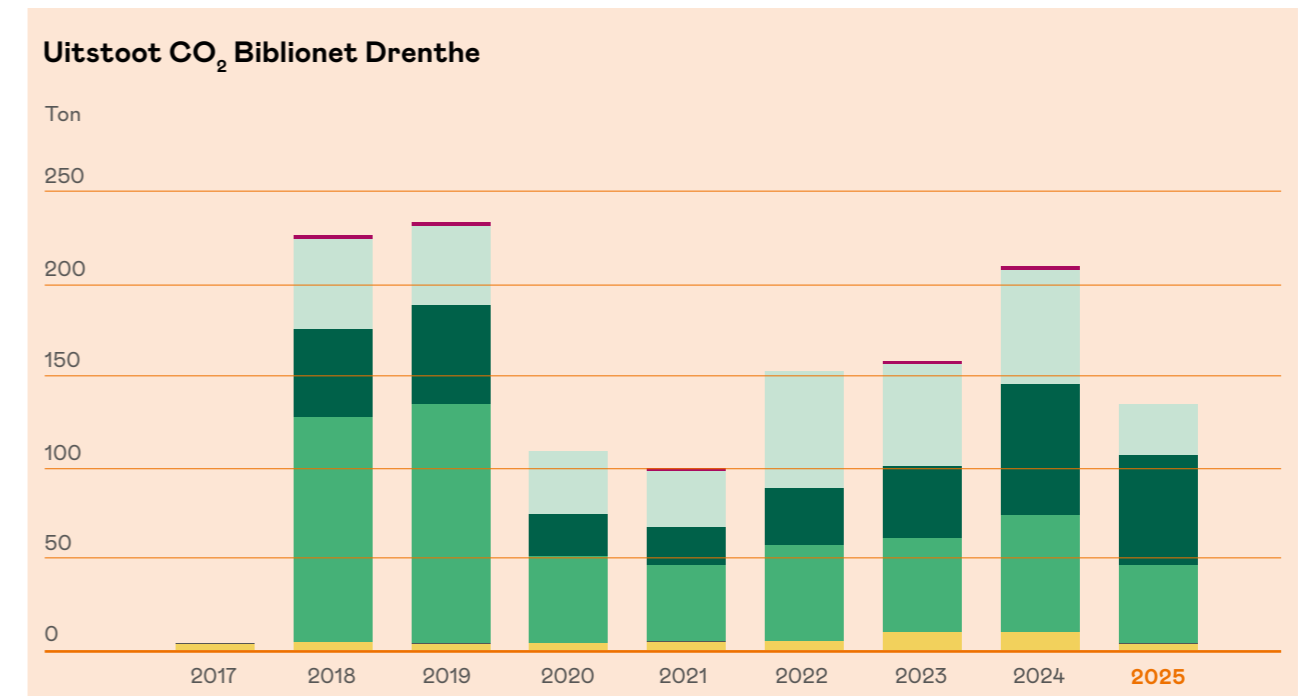
Ter versterking van de kennis en samenwerking neemt de OR in het afgelopen jaar deel aan drie trainingen. Eén van de trainingen bestaat uit een bezoek aan het Nationaal OR-actualiteitencongres.

Om onderwerpen goed te kunnen behandelen, zet de OR commissies op. Dit zorgt voor een efficiënte werkwijze en maakt het mogelijk om sneller tot instemming of advies te komen. Bijkomend voordeel is dat er specialismen ontstaan, waardoor met meer kennis en deskundigheid kan worden ingezoomd op specifieke onderwerpen en aandachtspunten.

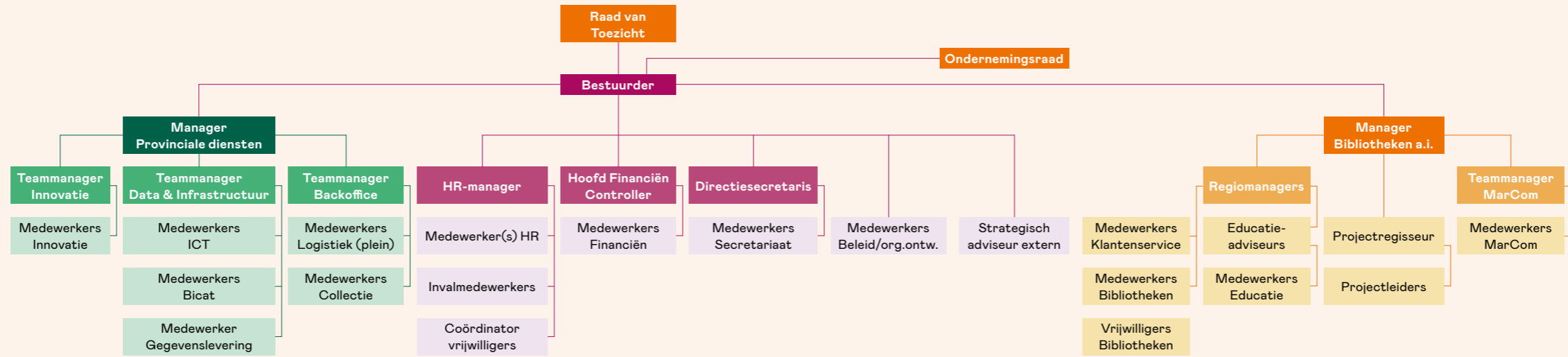
2025 staat voor de OR in het teken van het aantreden van een nieuwe bestuurder. In de eerste periode ligt de nadruk op kennismaken en het opbouwen van een goede werkrelatie. Door open gesprekken en overleggen leren de OR en de bestuurder elkaar beter kennen en wordt wederzijds inzicht verkregen in rollen, verantwoordelijkheden en verwachtingen. Gaandeweg het jaar krijgt de samenwerking steeds meer vorm en ontstaat er een constructieve basis voor overleg en samenwerking.

De OR behandelt in 2025:

- 3 adviesaanvragen
- 6 instemmingsaanvragen
- 1 initiatiefvoorstel
- 1 achterbanbijeenkoms

● Brandstof & warmte
 ● Woon-werkverkeer
 ● Goederenvervoer
 ● Water & afvalwater
 ● Zakelijk verkeer
 ● Papier (& Grondstoffen)

1.6 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Biblionet Drenthe is bewust bezig om haar maatschappelijke activiteiten te verbinden aan de Global Goals van de Verenigde Naties.

Op die manier willen wij een bijdrage leveren aan een duurzame en gelijkwaardige wereld voor iedereen. Biblionet Drenthe werkt sinds 2019 met de zogenaamde Du-On agenda. De Du-On agenda geeft de ambities weer die Bind in 2025 op het gebied van 'Planet, Profit, People en Process' wil halen. Een van de ambities die onder 'Planet' is gesteld, is het door middel van een herkeuring behouden van het certificaat Duurzaam Gastvrij voor de bibliotheken in Vledder, Gieten en Sleen. Dit is gelukt. Duurzaam Gastvrij is een Nederlands

duurzaamheidskeurmerk voor bedrijven in de vrijetijdsector dat wordt onderschreven door Green Key. Bedrijven met het keurmerk Duurzaam Gastvrij doen er alles aan om het milieu te sparen, zonder dat hun bezoekers inleveren op comfort en kwaliteit. Zij gaan daarbij een stap verder dan de normale wet- en regelgeving vereist. Daarnaast werkt Biblionet Drenthe sinds 2019 met de Milieubarometer. Steeds vaker krijgen organisaties van hun klanten de vraag om de CO₂-uitstoot van hun bedrijfsvoering te delen. Met de Milieubarometer kan eenvoudig een CO₂-footprint met gegarandeerd de juiste CO₂-factoren worden gemaakt. De Milieu-barometer loopt altijd een jaar achter, omdat in het lopende jaar de gegevens en data van het jaar ervoor beschikbaar komen.

1.7 Certificering

In maart vindt de periodieke certificering door CBCT plaats, met als het doel vast te stellen in hoeverre Bind en de POI voldoen aan de normen die voor de bibliotheekbranche gelden. Bij de toetsing is gekeken naar beleid, samenwerking, medewerkers, diensten en producten en resultaten en verantwoording.

De auditoren bezoeken ons hoofdkantoor in Assen en meerdere Bind bibliotheken om gesprekken te voeren met medewerkers en samenwerkingspartners. **De uitkomst is dat zowel de Bind bibliotheken als de POI met vlag en wimpel zijn geslaagd!**

De Bind bibliotheken, inclusief Educatie en de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's), scoren iets boven het landelijk gemiddelde: een 7,9. De POI zit daar met een 8,9 ruim boven.

De certificering laat ook enkele ontwikkelpunten zien die binnen de organisatie worden vertaald in gerichte verbeteracties. De uitkomsten van de certificering bevestigen dat de organisatie op orde is en bieden een stevige basis voor verdere kwaliteitsontwikkeling.

1.8 Herinrichting AFAS

In 2025 is gestart met de herinrichting van het AFAS-systeem. Deze ontwikkeling sluit aan bij de verdere professionalisering van het bibliotheekwerk en de groeiende behoefte aan integrale sturing op activiteiten, formatie en middelen. De herinrichting richt zich op de financiële en projectadministratie, de HR-processen inclusief Management Self Service en de vrijwilligersadministratie. Centraal staat het principe van vastleggen bij de bron, waardoor kosten, uren en mutaties eenduidig en direct worden geregistreerd. Hiermee wordt de samenhang tussen formatie, loonkosten, activiteiten en begroting verder versterkt en wordt de kwaliteit van de management-

en verantwoordingsinformatie geborgd. Het vernieuwde systeem ondersteunt daarmee een transparante en toekomstbestendige bedrijfsvoering.

1.9 Toepassing van de codes in de culturele sector

Binnen de culturele sector vormen de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie een belangrijk kader voor professioneel, transparant en toekomstgericht handelen. **Deze codes dragen bij aan een gezonde organisatie, goed bestuur en een inclusieve werkomgeving. Biblionet Drenthe – bestuur en Raad van Toezicht (RvT) – onderschrijft deze codes en past de uitgangspunten actief toe in beleid en praktijk.** Hieronder wordt toegelicht hoe hier in 2025 invulling aan is gegeven.

De Fair Practice Code

De Fair Practice Code biedt een kader voor eerlijk, duurzaam en transparant werken en ondernemen in de culturele sector. **De kernwaarden solidariteit, diversiteit, duurzaamheid, vertrouwen en transparantie zijn leidend voor de manier waarop Biblionet Drenthe samenwerkt met medewerkers, partners en de bredere sector.** Daarbij staan de principes Fair Pay, Fair Share en Fair Chain centraal.

Fair Pay krijgt vorm doordat Biblionet Drenthe de CAO voor Openbare Bibliotheken volgt en zich ruimhartig opstelt als werkgever. Het personeelsbeleid is mens-gericht en gericht op een veilige werkomgeving met aandacht voor een goede werk-privébalans. Ook voor vrijwilligers geldt een helder beleid dat uitgaat van wederkerigheid en een duurzame relatie tussen organisatie en vrijwilliger.

Binnen Fair Share draagt Biblionet Drenthe bij aan een eerlijke verdeling van middelen en verantwoordelijkheden. Bibliotheken betalen wettelijk verplichte leenvergoedingen

aan auteurs, illustratoren en uitgevers via Stichting Leenrecht. Biblionet Drenthe deelt, waar dit de sector versterkt, kennis en middelen en gaat zorgvuldig om met intellectueel eigendom en beeldrecht. Daarbij wordt ook kritisch gekeken naar de rol van nieuwe technologieën, waaronder AI. Opleiding en ontwikkeling van medewerkers krijgen structureel aandacht.

Fair Chain komt tot uiting in transparante bedrijfsvoering en verantwoording aan subsidiënten en fondsen. Waar mogelijk zijn gegevens openbaar toegankelijk en Biblionet Drenthe voldoet aan de ANBI-verplichtingen. Samenwerkingen worden aangegaan vanuit gezamenlijke meerwaarde en periodiek geëvalueerd. Biblionet Drenthe is actief onderdeel van het landelijke bibliotheeknetwerk en neemt haar verantwoordelijkheid als lid van onder meer de Stichting Samenwerkende POI's Nederland (SPN) en de Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB).

Governance Code Cultuur

De Governance Code Cultuur biedt richting aan goed bestuur en toezicht aan de hand van acht principes. Biblionet Drenthe hanteert deze principes als leidraad voor haar organisatieontwikkeling, besluitvorming en verantwoording.

De maatschappelijke doelstelling van Biblionet Drenthe staat centraal. De organisatie werkt aan drie maatschappelijke opgaven, conform het Bibliotheekconvenant en de meerjarenstrategie: het bevorderen van geletterdheid en leesplezier, het ondersteunen van participatie in de (informatie) samenleving en het stimuleren van leven lang ontwikkelen. Daarnaast zet Biblionet Drenthe zich in voor een robuuste bibliotheekinfrastructuur met voldoende plekken voor dienstverlening, programmering en ontmoeting. Deze opgaven sluiten aan bij de wettelijke taken uit de Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob).

De toepassing van de Governance Code Cultuur wordt onder meer zichtbaar in deze verantwoording in het jaarverslag. In 2025 zijn bovendien de statuten en reglementen van het bestuur en de RvT herzien, zodat deze aansluiten bij de geldende codes en actuele inzichten in governance.

Onafhankelijkheid en integriteit vormen een belangrijk uitgangspunt voor de directeur-bestuurder en toezichthouders. In statuten en reglementen zijn bepalingen opgenomen over belangenverstrengeling en transparantie. Nevenfuncties en mogelijke tegenstrijdige belangen worden vooraf gemeld. Daarnaast beschikt Biblionet Drenthe over een gedragscode, een klokkenluidersregeling, een klachtenregeling en een vertrouwenspersoon.

De rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeur-bestuurder en de RvT zijn vastgelegd in het bestuursreglement en verder uitgewerkt in de toezichtvisie die de RvT dit jaar heeft geactualiseerd. Jaarlijkse zelfevaluaties ondersteunen reflectie op het eigen functioneren en de onderlinge samenwerking.

Het bestuur draagt verantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding en de resultaten van de organisatie. De meerjarenstrategie vormt hierbij het centrale kompas. De directeur-bestuurder investeert actief in eigen ontwikkeling om deze rol adequaat te blijven vervullen.

Zorgvuldig omgaan met mensen en middelen krijgt concreet vorm in het personeelsbeleid en het financieel beheer. **Biblionet Drenthe streeft naar goed werkgeverschap. Dat blijkt onder meer uit positieve resultaten van het medewerker-tevredenheidsonderzoek eind 2025. Medewerkers waarderen de organisatie en ervaren werkplezier en betrokkenheid. Regelmatige personeels-bijeenkomsten bevorderen transparantie en verbinding.**

De OR overlegt periodiek met de directeur-bestuurder, waarbij de RvT eenmaal per jaar aansluit. Financieel werkt Biblionet Drenthe zorgvuldig en transparant, met een jaarlijkse accountantscontrole en aandacht voor risico-analyse en organisatieontwikkeling in overleg met de bestuurder, het Regieteam, de OR en de RvT.

De RvT vervult zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol professioneel en onafhankelijk. Strategische vraagstukken, risicomanagement, scholing en externe ontwikkelingen worden besproken met de bestuurder, waarbij de RvT op afstand betrokken is. De Renumeratiecommissie en de Audit- en Riskcommissie ondersteunen respectievelijk de werkgeversrol en het financieel toezicht.

Ten slotte borgt de RvT een evenwichtige samenstelling, met aandacht voor deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. Werving van nieuwe leden verloopt via openbare procedures gericht op aanvullende expertise. Zittingstermijnen, rooster van aftreden en overige spelregels zijn vastgelegd in statuten en reglementen.

Code Diversiteit & Inclusie

Diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusie zijn integraal onderdeel van het dagelijks handelen van Biblionet Drenthe. **Als openbare bibliotheek wil de organisatie een plek zijn waar iedereen zich welkom voelt, kan meedoen en zich kan ontwikkelen.** Dit uitgangspunt vertaalt zich in collectiebeleid, programmering, dienstverlening en organisatiecultuur.

De collectie weerspiegelt uiteenlopende perspectieven, achtergronden en verhalen, en wordt continu geactualiseerd om aan te sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en gebruikersbehoefte. De bibliotheken zijn fysiek en sociaal toegankelijk, en bedienen een brede en diverse doelgroep, van jong tot oud en met uiteenlopende achtergronden en interesses. Het uitgangspunt is dat iedereen welkom is, zonder drempels of onderscheid.

Ook digitaal wordt gewerkt aan inclusie. De website is toegankelijk ingericht, met aandacht voor leesbaarheid, structuur en compatibiliteit, met hulpmiddelen zoals schermlezers, zodat ook mensen met een visuele beperking goed gebruik kunnen maken van de online dienstverlening.

In maart 2025 sluit Biblionet Drenthe zich aan bij het gezamenlijke Drentse statement "In Drenthe doe je mee en hoor je erbij!", waarmee de organisatie samen met partners zoals BOKD, CMO STAMM, Kunst & Cultuur, SportDrenthe en Zorgbelang Drenthe haar inzet voor een inclusieve provincie onderstreept.

Binnen de organisatie worden diversiteit en inclusie bevorderd door aandacht voor bewustwording, respectvolle omgangsvormen en een veilige werkomgeving voor medewerkers en vrijwilligers. In werving, selectie en ontwikkeling wordt gestreefd naar een inclusieve organisatiecultuur, waarin verschillende perspectieven worden gewaardeerd en iedereen de ruimte krijgt om bij te dragen.

Een eerste stap naar leesplezier: het werk van voorleesvrijwilliger Hannie

Hannie Prins-Rosegaar is sinds 2023 voorleesvrijwilliger bij de bibliotheek in Zuidwolde. Zij verzorgt Kleintje Bieb: Plaatjes en Praatjes in het Wolderhuus met veel plezier. Hannie: “Kinderboeken heb ik altijd geweldig gevonden. Mooie verhalen en prachtige illustraties. Ik heb mijn eigen kinderen en kleinkinderen heel veel voorgelezen. Toen ik met pensioen ging wist ik het zeker: voorleesvrijwilliger bij de bibliotheek blijf ik altijd leuk vinden.”

Kleintje Bieb is een voorleesfeestje. Samen lezen, zingen, knutselen en spelen aan de hand van een thema. Hannie: “Ons voorleesuur begint met het lied van de boekenbeer en ook luisteren we de voorleestrom. De kinderen doen dit samen met een ouder, grootouder of oppas.”

Valt een boek bij kinderen in de smaak dan is de keuze snel gemaakt.

Ze vervolgt: “Ik maak gebruik van de thema’s en knutselsuggesties die de bibliotheek mij aanbiedt. Ook lees ik een aantal kinderboeken, die bij het thema aanluiten. Valt een boek bij kinderen in de smaak dan is de keuze snel gemaakt. Zo heb ik bijvoorbeeld tijdens het thema lente het prentenboek “We hebben er een geitje bij” voorgelezen.

Ook hebben we het liedje “Schaapje, schapje, heb je witte wol” gezongen en een schap geknutseld.” Bij Kleintje Bieb staat leesplezier voorop. Hannie: “Het is een eerste kennismaking met diverse boekjes en verhalen. Daarnaast willen we dat de kinderen zich thuis voelen in de bibliotheek.”

Regelmatig voorlezen is belangrijk voor de taal- en spraakontwikkeling van kinderen: “Elk stukje dat je kan bijdragen aan de ontwikkeling van een kind is belangrijk. Het is dankbaar vrijwilligerswerk.”

Tip van Hannie: “Ga regelmatig met je kind naar de bibliotheek of boekwinkel en bekijk verschillende boeken. Kies verschillende soorten en let goed op welke boeken aanspreken. Dat kan voor ieder kind enorm verschillen.”

Wij willen dat kinderen zich thuis voelen in de bibliotheek

Hoofdstuk 2

> POI

2.1 Inleiding

De provinciale ondersteuningsinstelling (POI) vervult een centrale en verbindende rol binnen het Drentse bibliotheeknetwerk. Samen met de vier Drentse bibliotheekorganisaties, de provincie en landelijke partners zoals de Koninklijke Bibliotheek werken we aan een toegankelijk, krachtig en toekomstbestendig bibliotheekstelsel voor alle inwoners van Drenthe.

Onze inzet bestaat uit twee hoofdgebieden. Aan de ene kant voeren we de wettelijke taken uit die voortvloeien uit de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Dit omvat onder andere het provinciale collectiebeleid, het interbibliothecair leenverkeer (IBL) en transport, het beheer van het bibliotheekstelsel Wise en de levering van gegevens en statistieken. In 2025 houden we deze basisinfrastructuur actueel en betrouwbaar, zodat de bibliotheken goed kunnen functioneren. Ook versterken we datagedreven werken en ondersteunen we de bibliotheken bij de inzet van landelijke platforms zoals Bibliotheekinzicht.

Daarnaast zetten we ons in voor de drie maatschappelijke opgaven uit het Bibliotheekconvenant: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving en leven lang ontwikkelen.

We ondersteunen de bibliotheken door kennis te delen, scholing te bieden, projecten te ontwikkelen en samen te werken binnen vaste overlegstructuren. Innovatie loopt als een rode draad door ons werk, onder andere via het Drents Innovatieoverleg (DINO) en gezamenlijke ontwikkeltrajecten.

Het jaar 2025 staat in het teken van afronden én vooruitkijken. We borgen de resultaten van de Drentse Innovatieagenda en bereiden ons voor op de komst van de nieuwe Wsob in 2026, waarin de zorgplicht voor gemeenten en provincies wordt verankerd. Dit vraagt om afstemming, duidelijke kaders en een goed georganiseerd ondersteuningsstelsel.

In het verlengde hiervan bouwen we voort op de voorbereidingen die in 2024 zijn gestart rondom de nieuwe Wsob. We ondersteunen de bibliotheken bij hun inbreng, nemen deel aan het landelijke kernteam dat werkt aan de uitwerking van de zorgplicht en de meerjarenplannen, en sluiten aan bij de Drentse werkgroep met gemeente-adviseurs. Samen verkennen we de praktische implicaties van de nieuwe wet en zorgen we voor een stevige basis voor implementatie in 2026.

2.2 Activiteitenplan

Het Activiteitenplan vormt ieder jaar het gezamenlijke kompas voor het Drentse bibliotheeknetwerk. Het geeft richting aan onze inzet en maakt inzichtelijk hoe we uitvoering geven aan de afspraken met de provincie en aan de ambities van het netwerk. We beschrijven hierin niet alleen welke activiteiten we uitvoeren, maar ook waarom deze van belang zijn.

Het Programma van Eisen van de provincie vormt het uitgangspunt. In combinatie met de input van de bibliotheken komen we tot een gedeelde koers voor het komende jaar. Het Activiteitenplan biedt daarmee helderheid over de ondersteuning die de bibliotheken van ons ontvangen en over de gezamenlijke projecten die we oppakken. Tegelijkertijd houden we ruimte om gedurende het jaar bij te sturen wanneer ontwikkelingen daarom vragen.

In 2025 ligt de nadruk op het versterken van de basis van het netwerk, het verder professionaliseren van onze ondersteuning, en het voorbereiden op de implementatie van de nieuwe Wsob in 2026. Het Activiteitenplan functioneert daarbij niet alleen als richtingwijzer, maar ook als instrument om voortgang te bewaken en gezamenlijke ambities zichtbaar te maken.

2.3 Drentse Innovatieagenda en innovatieprojecten

Innovatie krijgt in 2025 vorm door ontmoeting, kennisdeling en praktijkgerichte projecten. Het Drents Innovatieoverleg (DINO) vindt meerdere keren per jaar plaats en biedt programmamakers en specialisten de gelegenheid om nieuwe ideeën te verkennen en ervaringen uit te wisselen. Thema's zoals creatieve programmering en collectie-innovatie staan hierbij centraal.

Daarnaast organiseren we inspiratiesessies en workshops, bijvoorbeeld over fondsenwerving en

de koppeling tussen collectie en programmering. Via Biebtobieb en onze website delen we actuele informatie, hulpmiddelen en praktijkvoorbeelden, zodat kennis breed beschikbaar is binnen het netwerk.

In oktober is er het Drents Bibliotheekevent "Oogst de Toekomst". Tijdens dit evenement gaan medewerkers met elkaar in gesprek over onderwerpen als vrijheid, gemeenschap en duurzaamheid, en verkennen zij hoe deze thema's vertaald kunnen worden naar lokale programmering en activiteiten. Naast deze netwerkactiviteiten ronden we in 2025 de laatste projecten uit de Drentse Innovatieagenda 2021–2024 af. Dit betreft onder meer:

- Babbelbox 2.0, doorontwikkeld tot de Bieb Vertelpaal, waarmee bezoekers op een laagdrempelige manier hun ervaringen delen.
- JUPITER, een project dat jongeren via gamification en een Fake News Event leert kritisch om te gaan met online informatie.
- Stille Stories, waarbij DNK podcastzuilen en silent disco-sets inzet om verhalen op nieuwe manieren te beleven.
- Boek te Leen!, waarbij kinderen hun eigen boek maken en ervaren hoe het is om schrijver en illustrator te zijn.

Wij ondersteunen de bibliotheken bij de uitvoering, houden overzicht over de voortgang en zorgen voor borging van de resultaten. Daarmee blijft innovatie een praktijkgerichte pijler in het netwerk, gericht op leren, samenwerken en vernieuwen.

2.4 Geletterde samenleving

Binnen de geletterde samenleving ligt de focus op het versterken van leesvaardigheid, taalontwikkeling en een stevige leescultuur voor kinderen en jongeren in Drenthe. We ondersteunen de bibliotheken bij de uitvoering van BoekStart, BoekStart in de Kinderopvang en de Bibliotheek op school (dBos), en we werken samen

met onderwijs, kinderopvang en lokale partners om deze infrastructuur te versterken.

In februari organiseren we de bijeenkomst 'Expeditie Lees(media)consulent', waarin leesconsulenten zich verdiepen in de nieuwe kerndoelen en de gevolgen daarvan voor hun dagelijks werk. De sessie onderstreept de veranderende positie van leesconsulenten, die steeds vaker een strategische rol binnen schoolontwikkeling vervullen. De bibliotheken ontvangen handvatten om deze rol verder te versterken en te verankeren.

De provinciale finale van de voorleeswedstrijd Read2Me! vormt opnieuw een bijzonder moment. De Drentse finalist wint zelfs de landelijke finale, een prestatie die de inzet van de bibliotheken voor leesplezier en taalontwikkeling zichtbaar maakt. Het succes laat zien hoe krachtig de samenwerking tussen scholen en bibliotheken is voor jongeren die aan het begin van hun middelbareschooltijd staan.

Tijdens de BoekStart-inspiratiebijeenkomst 'Taal als brug naar inclusie' verdiept de sector zich in de betekenis van taalrijke interactie voor jonge kinderen. De bijeenkomst geeft de bibliotheken inspiratie en

praktische voorbeelden om hun samenwerking met partners te versterken en zo bij te dragen aan gelijke ontwikkelkansen.

2.5 Participatie in de informatiesamenleving

Binnen dit domein ondersteunen we de bibliotheken bij het vergroten van digitale vaardigheden, digitale inclusie en digitale weerbaarheid. De POI werkt daarbij nauw samen met regionale en landelijke partners om de bibliotheken te helpen hun rol als betrouwbare gids in de digitale samenleving te vervullen.

In 2025 lanceren we de e-learning BiebBoost – Digitaal verder. Deze training helpt medewerkers om te gaan met vragen rond bijvoorbeeld AI, online veiligheid en sociale media. Voor teams die behoefte hebben aan verdieping, verzorgen we aanvullende fysieke trainingen, toegespitst op het werk in de dagelijkse praktijk.

Het gezamenlijke IDO Festival van de noordelijke POI's biedt medewerkers, vrijwilligers en coördinatoren een inspirerende dag waarin zij werken aan hun deskundigheid op het gebied van digitale inclusie.

Thema's als gespreksvaardigheden, intercultureel werken en de doorontwikkeling van het IDO staan centraal. Daarnaast bieden we intervisietrainingen voor IDO-coördinatoren, om de lokale borging en kwaliteit verder te versterken.

Via Regiohub Noord werken we samen met de POI's en bibliotheken in Drenthe, Groningen en Friesland aan bewustwording over digitaal burgerschap en richten we ons op een breed leeraanbod. Deze samenwerking resulteert in tien praktijkgerichte trainingen over thema's als AI, nieuwswijsheid, desinformatie en het ontwerpen van krachtige bijeenkomsten. Tijdens een noordelijk netwerkevent komen medewerkers en partners samen om aan een gedeelde aanpak te bouwen. Om de doorstroom naar digitaal leren te bevorderen, organiseren we het webinar 'Van hulpvraag naar leervraag'. Medewerkers krijgen inzicht in het gedrag en de motivatie van digistarters en leren hoe zij bezoekers kunnen begeleiden richting meer zelfvertrouwen en eigen regie.

2.6 Leven lang ontwikkelen

Binnen leven lang ontwikkelen ondersteunt de POI de bibliotheken in hun rol als laagdrempelige plek waar volwassenen kunnen leren, ontdekken en zich ontwikkelen. De nadruk ligt op basisvaardigheden, gezondheidsvaardigheden, duurzame inzetbaarheid en lokale leerecosystemen. De deelname aan Gezonde Marke versterkt onze verbinding met partners

binnen het sociaal domein. Binnen het thema mentale gezondheid vertegenwoordigen wij de bibliotheken en brengen we signalen en relevante ontwikkelingen terug naar de sector. Hierdoor kunnen de bibliotheken hun rol als toegankelijke plek voor ondersteuning en informatie verder vormgeven. Tijdens de Week van lezen en schrijven organiseren we het Bondgenoten-café waar professionals uit onderwijs, welzijn, overheid en bedrijfsleven spreken over basisvaardigheden, duidelijke taal en duurzame inzetbaarheid. Het Actieplan Basisvaardig op de werkvloer wordt toegelicht en biedt ondersteuning aan organisaties die te maken hebben met medewerkers voor wie basisvaardigheden een uitdaging vormen. Binnen de landelijke verkenning van de Toekomstvisie Ontwikkelplein denken we actief mee over de toekomstige rol van het Ontwikkelplein binnen het bibliotheeklandschap. Twee landelijke werksessies en een verdiepend intakegesprek met een Drentse bibliotheek leveren belangrijke input op voor de landelijke scenariovorming.

Tot slot ondersteunen we de bibliotheken bij het verbinden van collectie en programmering. De inspiratiesessie 'Ontdek de wereld van manga' laat medewerkers kennismaken met de groeiende populariteit van manga en graphic novels. De sessie biedt inspiratie om trends in de collectie te vertalen naar programmering voor onder andere jongeren en jongvolwassenen, en om een eigentijds en aantrekkelijk aanbod neer te zetten.

Hier voel ik me thuis en kan ik me tegelijkertijd blijven verwonderen.

2.7 Verantwoording Activiteitenplan 2025

Het Activiteitenplan 2025 vormt het uitgangspunt voor de werkzaamheden van de POI. **Samen met de vier Drentse bibliotheekorganisaties bepalen we jaarlijks de inhoudelijke focus en de gezamenlijke prioriteiten. In de uitvoering staan zorgvuldigheid, transparantie en aansluiting bij de praktijk van de bibliotheken centraal.** Via de vaste overlegstructuur onderhouden we gedurende het jaar intensief contact met de inhoudelijke specialisten. Daarnaast vindt periodiek overleg plaats tussen de manager POI en de directies van de bibliotheekorganisaties om de voortgang te bespreken en waar nodig bij te sturen.

Aan het einde van het jaar kijken we gezamenlijk terug op de uitvoering van het Activiteitenplan. In 2025 gebeurt dit binnen het Drents Bibliotheken-overleg (DBO). De evaluatie is inhoudelijk opgebouwd vanuit de specialistenoverleggen en aangevuld met een kwalitatieve, geanonimiseerde uitvraag onder medewerkers van de bibliotheken en de POI. Deze aanpak biedt inzicht in zowel de bereikte resultaten als in de wijze waarop de samenwerking binnen het Drentse bibliotheeknetwerk wordt ervaren.

In de evaluatie reflecteren we op onze bijdrage aan de drie maatschappelijke opgaven –geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving en leven lang ontwikkelen – en op de uitvoering van de wettelijke taken. De bibliotheekorganisaties geven aan tevreden te zijn over de ondersteuning bij de maatschappelijke opgaven. De resultaten die de bibliotheken op deze domeinen realiseren, komen voort uit de gezamenlijke inzet van de bibliotheken en de POI.

Ook de wettelijke taken worden overwegend positief beoordeeld. Transport, logistiek en het interbibliothecair leenverkeer vormen een stabiele basis onder het netwerk. Het bibliotheekstelsel blijft hierin een essentieel onderdeel. Tegelijkertijd signaleren we dat de mogelijkheden van het stelsel niet altijd aansluiten bij de toenemende functionele wensen vanuit het netwerk. De POI brengt deze aandachts-punten op provinciaal en landelijk niveau actief onder de aandacht en blijft zich inzetten voor verbetering.

Waardering van samenwerking en ondersteuning

De waardering van samenwerking en ondersteuning is gebaseerd op de evaluatie van het Activiteitenplan 2025 onder deelnemers aan de specialistenoverleggen. Het gaat hierbij om inhoudelijke specialisten van de Drentse bibliotheekorganisaties en POI-adviseurs die gedurende het jaar nauw betrokken zijn bij de uitvoering van het plan. De waarderingen geven daarmee een beeld vanuit de dagelijkse praktijk van samenwerking.

De rapportcijfers laten een stabiel en positief beeld zien. Met name de netwerkfunctie, kennisdeling en de ondersteuning van het Drents Bibliotheken-overleg worden gewaardeerd. De lagere score op dataverzameling en gegevenslevering weerspiegelt geen ontevredenheid, maar wijst op een gezamenlijke wens om datagedreven werken verder te versterken en informatie beter te benutten in de praktijk.

De uitkomsten bevestigen het beeld van de POI als een betrouwbare en verbindende partner

binnen het netwerk. De genoemde aandachtspunten vormen tegelijkertijd input voor verdere doorontwikkeling in het Activiteitenplan 2026.

Onderdeel	Waardering
IBL en logistiek (transport en bevoorrading)	7,5
Technisch en functioneel beheer bibliotheekstelsel Wise	7,0
Uitvoering lenersadministratie	7,0
Data en gegevenslevering	7
Uitvoering Provinciaal Collectioneren (POC)	7,5
Netwerk en klantcontact (informatievoorziening en kennisdeling)	7,5
Ondersteuning Drents Bibliothekenoverleg (DBO)	8,0
Geletterde samenleving	7,0
Participatie in de informatiesamenleving	8,0
Leven lang ontwikkelen	7,0
Gemiddelde waardering alle taken	7,4

Verantwoording Programma van Eisen provincie Drenthe

Naast de evaluatie van het Activiteitenplan verantwoorden wij ons over de specifieke eisen die de provincie Drenthe in het Programma van Eisen 2025 heeft gesteld. Op alle onderstaande onderdelen is in 2025 invulling gegeven:

Specifieke eis	Indicator/focus van verantwoording	Invulling door de POI
1. Uitvoering van de wettelijke taken (Wsob 2015) Uitvoering van de wettelijke taken gericht op interbibliotheecair leenverkeer	Functioneren van IBL, logistiek en collectie binnen het Drentse netwerk	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 100% van de Drentse bibliotheken neemt deel aan provinciaal transport. ✓ 100% van de Drentse bibliotheken neemt deel aan provinciale logistiek en IBL. ✓ Provinciaal collectioneren (POC) wordt gezamenlijk uitgevoerd. ✓ Transport en leenverkeer functioneren stabiel en zijn geborgd.
2. Uitvoering van de afspraken uit het Bibliothekenconvenant 2024-2027	Ondersteuning van de bibliotheken bij de drie maatschappelijke opgaven	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ondersteuning bij Geletterde samenleving via overleg, training en programmering ✓ Ondersteuning bij Participatie in de informatiesamenleving (o.a. IDO, digitaal burgerschap) ✓ Ondersteuning bij Leven lang ontwikkelen via basisvaardigheden en netwerkpartners
3. Netwerkfunctie en schakelfunctie binnen het bibliotheekstelsel Vanuit de netwerkfunctie samenwerken met bibliotheken en KB en een schakelfunctie vervullen binnen het stelsel	Afstemming, samenwerking en gezamenlijke koersbepaling	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Structurele specialistenoverleggen op alle kerndomeinen ✓ Ondersteuning en facilitering Drents Bibliothekenoverleg (DBO) ✓ Verbinding tussen lokaal, provinciaal en landelijk niveau
4. Gegevenslevering, monitoring en toegankelijkheid Levering van door de minister en provincie gevraagde gegevens, inclusief de Monitor Spreiding en Toegankelijkheid	Datalevering en monitoring van bereik en toegankelijkheid	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gegevens geleverd aan landelijke en provinciale partijen ✓ Gegevens over Drentse bibliotheken verzameld en gepresenteerd ✓ Gegevens aangeleverd voor de Monitor Spreiding en Toegankelijkheid
5. Innovatie en doorontwikkeling van de Drentse Innovatieagenda (DIA)	Doorontwikkeling van innovatie en bestuurlijke afstemming	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lopende DIA-projecten afgerond en opbrengsten geborgd ✓ Intensieve ambtelijke afstemming met de provincie ✓ Bestuurlijke afstemming gevoerd, waaronder met de gedeputeerde Sociaal ✗ Geen overeenstemming bereikt over aanvullende provinciale middelen voor vervolg DIA

De combinatie van evaluatie, klanttevredenheid en verantwoording op het Programma van Eisen vormt de basis voor het Activiteitenplan 2026. Hiermee verbinden we terugblikken en vooruitkijken, en geven we richting aan verdere professionalisering en de voorbereiding op de zorgplicht binnen de nieuwe Wsob.

Een dorp, een bibliotheek, een thuis

Fokko komt al in de bibliotheek sinds de opening van Bibliotheek Sleen, een gebeurtenis die zijn vrouw, destijds wethouder, verzorgde. Sindsdien is hij een vaste gast: hij leent boeken, leest tijdschriften en doet regelmatig mee aan de activiteiten die de Bibliotheek organiseert. “Het hoogtepunt van dit jaar was een lezing met muziek van Bob Dylan. Een ware poëet. Daar kwam literatuur echt tot leven.”

“Het lidmaatschap stond altijd op naam van mijn vrouw. Toen zij overleed, heb ik haar lidmaatschap overgenomen. Sindsdien blijf ik trouw komen, misschien zelfs nog vaker dan vroeger. Vooral sinds ik elke week meedoe met het Oefenplein. Het gaat niet alleen om de vaardigheden die ik daar leer – bijvoorbeeld hoe ik foto’s van mijn telefoon op de computer kan zetten – maar ook om de gezelligheid. Sinds ik thuis alleen ben, vind ik het fijn om mensen te ontmoeten voor een kop koffie en een praatje. Dat doet me goed.”

Fokko is 78 jaar en woont al tientallen jaren in de buurt van Sleen. Na zijn studie ging hij aan de slag als leerkracht in het basisonderwijs, werk dat hem altijd veel plezier gaf. Inmiddels geniet hij van zijn pensioen. “Ik heb nu natuurlijk veel meer tijd, en ik vind het fijn om actief te blijven, nieuwe dingen te leren en in aanraking te komen met andere ideeën en perspectieven.

Ik blijf graag mijn nieuwsgierigheid prikkelen. En ik had mijn vrouw ooit beloofd dat ik zou leren hoe ik foto’s kon inscannen. Uiteindelijk heeft dat mij over de streep getrokken. Mijn vrouw was digitaal veel handiger en sneller dan ik!”

Fokko hoopt dat de Bibliotheek nog lange tijd zo lokaal kan blijven werken. “Het is heel belangrijk dat een bibliotheek midden in het dorp staat. De drempel is laag, en een bibliotheek kan zelfs troost bieden, door de kleine gesprekjes en natuurlijk door de mooie boeken. Hier voel ik me thuis en kan ik me tegelijkertijd blijven verwonderen. Dat vind ik prachtig.”

En dan is er nog een grappige herinnering aan de opening van de bibliotheek: “Mijn vrouw had twee keer een brief gestuurd naar Kees van Kooten, of hij niet wilde komen om de opening wat meer gewicht te geven. Hij schreef dat hij haar vasthoudendheid bewonderde, maar helaas te druk was. Daar heeft mijn vrouw nog regelmatig om gelachen: ‘Ik ben bewonderd door Kees van Kóóten!’”

Sinds ik thuis alleen ben, vind ik het fijn om mensen te ontmoeten voor een kop koffie en een praatje. Dat doet me goed.

Hier voel ik me thuis en kan ik me tegelijkertijd blijven verwonderen

Hoofdstuk 3

> Bind

3.1 Inleiding

De bibliotheken van Biblionet Drenthe zijn in 2023 getransformeerd tot de Bind bibliotheken. Een eigen naam die de bibliotheken van Biblionet Drenthe positioneert als één basisbibliotheek. Met de naam Bind stralen we enerzijds uit dat we één basisbibliotheek zijn, anderzijds geven we aan dat we midden in de samenleving staan: in verbinding met elkaar en met de inwoners.

Samen met organisaties, bedrijven en inwoners staan we midden in de samenleving als 'community library': een bibliotheek die werkt vanuit de gedachte 'met-voor-door' de samenleving. De community librarian gaat 'eropuit en eropaf' om samen vorm te geven aan lezen, leren en meedoen. Door deze manier van werken is de bibliotheek dichtbij en nabij, en constant in contact met de samenleving. Dit doet recht aan inclusiviteit, diversiteit en de couleur locale van ons bibliotheekwerk in de negen gemeenten.

Dankzij de maximale toekenning in 2024 op de aanvraag 'Regeling eenmalige specifieke uitkeringen en subsidie toekomstbestendige lokale bibliotheekvoorzieningen (SPUK Bieb)' realiseren de bibliotheken een kwaliteitsimpuls van de collectie. Daarnaast zijn de openingstijden van veel bibliotheken verruimd. Daarmee zijn de Bind bibliotheken in staat om betrouwbaar bibliotheekwerk van goede kwaliteit aan te bieden. En bovenal de professionaliteit die een inwoner en gemeente mag verwachten van zijn of haar bibliotheek.

3.2 Drenthe Robuust

In het Bibliotheekconvenant is afgesproken dat de Bibliotheek een robuuste organisatie moet zijn die goed bereikbaar en toegankelijk is. Partijen spreken met elkaar de ambitie uit om de robuustheid van de bibliotheekorganisaties te behouden en te vergroten. Daarnaast is transparantie in kosten en activiteiten een belangrijke wens van de gemeenten. Daarom werken we vanaf 2024 met een zogeheten 'Activiteitencatalogus'. Op basis van deze catalogus, waarin alle activiteiten van de Bibliotheek staan beschreven, maken de gemeenten een keuze voor het type en het aantal activiteiten dat zij willen afnemen.

Op dit moment zijn er 34 fysieke vestigingen in verschillende verschijningsvormen. Er zijn bibliotheken gehuisvest in multifunctionele accommodaties met een diversiteit aan 'huisgenoten'. Zo wonen we in Zuidwolde samen met sport, cultuur, zorg en diverse verenigingen, en in Borger met kinderopvang, basisonderwijs, dorps huis en diverse verenigingen. Odoorn is een kleinschaliger voorbeeld, waarbij we in een combinatie zitten met horeca en dagopvang Cosis. Ook zijn er verschillende bibliotheken die nog 'stand-alone' gehuisvest zijn, zoals Sleen en Westerbork.

Op 8 november is Bibliotheek Zuidlaren feestelijk heropend. In oktober is, tijdens een sluiting van drie weken, hard gewerkt aan een upgrade van de bibliotheek. Zo is het pand intern beter geïsoleerd, zodat er meer rustige plekken zijn om te overleggen, te werken of even te lezen. Ook is er meer ruimte gecreëerd om de groeiende collectie goed te kunnen presenteren. Blikvanger op de jeugdafdeling is het nieuwe wandmeubel met prenten- en voorleesboeken voor de allerjongsten. Aan de achterwand prijkt een grote illustratie uit het boek Kleine Aap van Mies van Hout. Bezoekers zijn erg tevreden met de nieuwe inrichting van de bibliotheek.

Activiteiten

In 2025 komen er 1.032.412 bezoekers (fysiek en digitaal) bij de Bind bibliotheken. Deze bezoekers komen voor het lenen van boeken, voor een fijne (werk)plek, informatie, ontmoeting en activiteiten. In de lokale bibliotheken worden veel activiteiten georganiseerd. Zo worden in 2025 activiteiten georganiseerd tijdens de Nationale Voorleesdagen, Thriller Weken, de Kinderboekenweek, Vakantielezen en Heel Nederland leest.

Projecten

Binnen Bind bibliotheken zetten we projecten in om het bibliotheekwerk te blijven vernieuwen en beter aan te sluiten bij de behoeften van de inwoners. Projecten bieden ruimte om nieuwe ideeën te verkennen, samen te leren en de dienstverlening verder te ontwikkelen.

In 2025 zijn diverse projecten afgerond, nieuwe projecten gestart en nieuwe ideeën opgehaald die momenteel verder worden uitgewerkt met het oog op een mogelijke start in 2026. We delen hieronder een aantal mooie, succesvolle projecten die we in 2025 organiseren.

Ik lees, ik doe mee (2025-2028)

Dit is een initiatief van de samenwerkende bibliotheken van Zuid- en Oost-Drenthe en wordt mede mogelijk gemaakt door de Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe II. Waar een kind ook wordt geboren of opgroeit, ieder kind verdient dezelfde kansrijke start. De eerste acht levensjaren zijn bepalend voor de taalvaardigheid en toekomstkansen van het kind. Daarom richten wij ons met dit project op deze cruciale fase. Met het project Ik lees, ik doe mee zorgen de bibliotheken in Zuid- en Oost-Drenthe en Hardenberg, samen met ouders, scholen, kinderopvang en consultatiebureaus, dat kinderen van -8 maanden tot 8 jaar opgroeien in een taalrijke omgeving.

In dit project:

- ontdekken ouders hoe belangrijk hun rol is en krijgen ze handvatten om thuis meer (voor) te lezen.
- leren professionals hoe ze taalontwikkeling stimuleren en laaggeletterdheid vroegtijdig signaleren.
- ontdekken kinderen het plezier van verhalen, en vergroten ze spelenderwijs hun woordenschat en zelfvertrouwen.

Daardoor stromen kinderen met minder taalachterstand in/uit de basisschool, groeien ze op met meer taalplezier, kunnen ouders hun kinderen beter ondersteunen bij leren en lezen, én voelen professionals zich verantwoordelijk en toegerust om het verschil te maken.

Zo versterken we samen de taalvaardigheid van meer dan elfhonderd kinderen en hun gezinnen. We voorkomen dat taalachterstanden leiden tot onderwijsachterstanden en sociale ongelijkheid. En we bouwen aan een regio waarin iedereen de kans krijgt om mee te doen: nu en in de toekomst.

JOE – Jonge Online Experts (2025-2027)

Met JOE wordt gewerkt aan een programma rond digitaal burgerschap voor jongeren in de gemeenten Westerveld en Midden-Drenthe. Het project richt zich op het versterken van digitale vaardigheden, kritisch denken en bewust omgaan met online informatie en technologie. Daarmee wordt aangesloten bij de groeiende behoefte aan digitale weerbaarheid onder jongeren. Het programma richt zich vooral op leerlingen in groep 8 en de eerste jaren van het voortgezet onderwijs. Activiteiten zijn gericht op thema's als digitale informatievaardigheden, privacy, online gedrag en nieuwe technologieën.

Bieb Vertelpaal (2023-2025)

In 2025 ronden we de ontwikkeling van het project Bieb Vertelpaal af. Met dit instrument kunnen bibliotheekbezoekers op een laagdrempelige manier kwalitatieve (en kwantitatieve) feedback geven via video, audio of tekst. De Bieb Vertelpaal is nu geborgd binnen de organisatie en zal structureel worden ingezet voor marketingonderzoek, het evalueren van activiteiten en de dienstverlening van de Bibliotheek, en voor het ophalen van de behoeften van de gemeenschap. De opgedane inzichten helpen bij het verbeteren van de activiteiten en de dienstverlening.

Bartjes Verruimen Bubbels (2024-2025)

In dit project werken we, samen met organisaties zoals VluchtVoorwaarts en DNK, aan het versterken van intercultureel naoberschap. Door middel van bubbelactiviteiten worden mensen met verschillende culturele achtergronden en leefwerelden met elkaar in verbinding gebracht. Het doel is een veerkrachtig Drenthe waarin iedereen, ongeacht culturele achtergrond, zich thuis voelt en de mogelijkheid ervaart om actief te participeren, nauw aansluitend bij de ambities van de Sociale Agenda rondom Naoberschap en diversiteit.

Het verbindende principe is Intercultureel Naoberschap, een taal die culturen overbrugt en inmiddels doorwerkt in gemeentelijk beleid, de infrastructuur van Biblionet Drenthe en het onderwijs. De inzet van interculturele verbindingspersonen blijkt hierin de cruciale schakel. Door de APP-methodiek breed te verankeren en verbinders structureel in te zetten, bouwt Drenthe aan een toekomstbestendige samenleving waarin diversiteit de kracht is achter sociale samenhang.

Vooruitblik 2026 – projecten in voorbereiding

Naast lopende en afgeronde projecten zijn nieuwe initiatieven uitgewerkt die in 2026 zullen starten:

- **Hoe is het om jou te zijn?** – een project waarin we cultuureducatie, digitale technologie en kunst inzetten om het empathisch vermogen van kinderen te versterken.
- **Biebcache Challenge** – een leesbevorderingsproject dat verhalen combineert met geocaching en inwoners op een speelse manier betreft bij lezen en creativiteit.
- **BreinBieb** – een initiatief gericht op kennisdeling en activiteiten rond het brein, dementie en mentale ontwikkeling.
- **Verhalen laten leven 2.0** – een cultureel erfgoedproject waarin lokale verhalen in co-creatie met jongeren en kunstenaars worden omgezet in digitale vertellingen en worden gekoppeld aan betekenisvolle

plekken, samen een interactieve erfgoedroute in de openbare ruimte vormend.

3.3 Drenthe Leert en Ontwikkelt

Als samenleving zet Biblionet Drenthe in op leven lang ontwikkelen. Vanuit de gedachte dat eigen verantwoordelijkheid voor scholing belangrijk is, kan iemand zijn of haar positie op de arbeidsmarkt verbeteren en makkelijker meedoen in de maatschappij. Dat kan door een erkende opleiding te volgen, maar ook door non-formeel te leren. De bibliotheek is daar de ideale plek voor. Niet alleen omdat je er lekker rustig, met goede wifi, kunt werken, maar ook omdat de bibliotheek graag helpt met leren. Bijvoorbeeld bij het verbeteren van computervaardigheden of beter lezen.

Ook in 2025 biedt de Bibliotheek via de online Bibliotheek op de leerplatformen Soofos en SkillsTown meer dan honderdzestig cursussen aan voor bibliotheekleden. De platformen bieden bibliotheekleden de kans om zich op een laagdrempelige manier te ontwikkelen en nieuwe kennis en vaardigheden op te doen. Ze bieden veel verschillende cursussen, van creatieve en technische vaardigheden tot persoonlijke groei en professionele ontwikkeling. Zo is de Bibliotheek ook online dé plek voor een leven lang ontwikkelen!

De BiebFabriek

In 2025 bieden we in de gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Coevorden, De Wolden, Midden-Drenthe, Noordenveld en Westerveld de BiebFabriek aan: een gevarieerd en educatief programma over digitale vaardigheden, voor kinderen van 8 tot en met 12 jaar. Kinderen leren onder meer bouwen met Lego programmeren en gaan aan de slag met de robots van de BiebFabriek. De BiebFabriek heeft als doel om kinderen op een laagdrempelige manier en spelenderwijs in aanraking te laten komen met digitale vaardigheden als programmeren en techniek.

Vijf campagnes/evenementen**Nationale Voorleesdagen**

Met de Nationale Voorleesdagen stimuleren de bibliotheken het voorlezen aan jonge kinderen. Tijdens deze dagen organiseren we voorstellingen, delen we tips, vertellen we over het belang van voorlezen en laten we zien hoe leuk voorlezen is. Wist je dat een kind door dagelijks een kwartier voorgelezen te worden jaarlijks ongeveer 1000 nieuwe woorden leert? Het boek Rinus van Ingrid en Dieter Schubert is Prentenboek van het Jaar 2025 en ook dit jaar is er een presentatie van de Prentenboek Top 10.

Thriller Weken

Thrillers zijn al jaren de meest uitgeleende boeken in Nederlandse bibliotheken. Wij haken dit jaar voor het eerst aan bij de landelijke campagne en geven deze een Drents sausje. Hoogtepunten zijn onder andere de Thriller Top 10, het e-bookcadeau met vijf nieuwe verhalen en de Hebban Thrillerprijs voor het spannendste boek van 2025. Onder het gezamenlijke creatieve concept Het Drentse Moordmysterie slaan lezers aan het puzzelen en speuren, en daarnaast organiseren we verschillende spannende activiteiten.

Vakantielezen en Zomerlezen

Vakantielezen helpt beginnende lezers uit groep 3 en 4 om in aanloop naar de zomervakantie extra leeskilometers te maken. In 2025 breiden we het programma uit met aanvullende jeugdactiviteiten in de bibliotheken, gericht op het verlagen van de drempel tot bibliotheekbezoek. Op school starten de leerlingen met een leesprogramma en volgen ze hun verhalen op een landkaart vol stickers. Daarna kunnen ze thuis en in de bibliotheek verder lezen, hun voortgang bijhouden in een boekje en stickers sparen voor een 'cool' cadeau. In Drenthe sluiten we aan bij de landelijke campagne en zetten we een eigen creatieve actie op: een winactie waarbij kinderen hun favoriete leesplek fotograferen en kans maken op o.a. kaartjes van Wildlands Emmen.

Kinderboekenweek

Van 1 tot en met 12 oktober is het weer tijd voor de Kinderboekenweek. Het thema van dit jaar is Vol avontuur. In een boek is avontuur immers nooit ver weg! De Kinderboekenweek is het grootste kinderboekenfeest voor kinderen en draait volledig om leesplezier. We organiseren verschillende activiteiten en besteden extra aandacht aan het gratis lidmaatschap voor jongeren tot 19 jaar.

Heel Nederland Leest

Als iedereen het ergens over heeft, wil je mee kunnen praten. Dat is het idee achter Heel Nederland Leest: iedereen aan het lezen krijgen! In november 2025 staat Onder de paramaribo van Johan Fretz centraal. Wanneer Fretz samen met zijn moeder naar Paramaribo gaat, komt hij voor het eerst zelf met vragen over zijn afkomst, en ontdekt hij onverwachte herkenning en familiedynamiek. Het boek is gratis af te halen in alle bibliotheken. In de bibliotheken staat een houten boom, gemaakt door deelnemers van o.a. WerkPro en Cosis, waarin bezoekers hun wens, verhaal of boodschap kunnen achterlaten. Daarnaast zijn er activiteiten over gemeenschap, identiteit en familie.

Gebruik e-books, luisterboeken, databestanden en Pressreader in 2025

Als je lid bent van de bibliotheek kun je gratis e-books downloaden voor de e-reader of tablet. Het aantal bibliotheekleden in Drenthe dat leende bij de online bibliotheek is met bijna 10% gegroeid ten opzichte van vorig jaar. Het aantal uitgeleende e-books nam toe in Drenthe, met bijna 2%. Het aantal uitgeleende luisterboeken steeg aanzienlijk, namelijk met 12,4%. De collectie e-books bestond in 2025 uit bijna 49.000 titels, de collectie luisterboeken uit ruim 15.000 titels.

Digital only-leden

Het is ook mogelijk lid te worden van de online bibliotheek zonder dat je bij de plaatselijke bibliotheek lid bent. Met ingang van dit jaar hebben we ook inzicht in het aantal 'digital only'-leden per organisatie:

Digital only-leden	2025
Bibliotheek Hoogeveen	81
Bind	660
DNK	136
Facet	171
Totaal	1.048

Uitgeleende luisterboeken groei

Er was groei in het aantal uitgeleende luisterboeken:

12,4%

Uitleningen luisterboeken	2024	2025	Vershil
Bibliotheek Hoogeveen	6.953	7.463	7,3%
Bind	33.657	37.737	12,1%
DNK	10.555	12.512	18,5%
Facet	10.102	11.175	10,6%
Totaal	61.267	68.887	12,4%

Leden online bibliotheek

Als je lid bent van de bibliotheek kun je gratis e-books downloaden voor de e-reader of tablet. Het aantal mensen dat leent bij de online bibliotheek blijft toenemen:

10,0%

Leden	2024	2025	Vershil
Bibliotheek Hoogeveen	2.805	3.023	7,8%
Bind	10.621	11.789	11,0%
DNK	3.333	3.657	9,7%
Facet	3.208	3.498	9,0%
Totaal	19.967	21.967	10,0%

Uitleningen e-books

Het aantal uitgeleende e-books nam bij Bibliotheek Hoogeveen en Bind toe, bij DNK en Facet af in vergelijking met 2024:

1,9%

Uitleningen e-books	2024	2025	Vershil
Bibliotheek Hoogeveen	21.652	22.483	3,8%
Bind	89.894	93.574	4,1%
DNK	29.540	29.175	-1,2%
Facet	27.093	26.168	-3,4%
Totaal	168.179	171.400	1,9%

3.4 Drenthe Leest

In Drenthe is gemiddeld 11% van de volwassenen laaggeletterd. Zij hebben moeite met lezen, schrijven, rekenen en het werken met de computer. **Er is steeds meer aandacht voor de rol die de basisvaardigheden spelen in de zelfredzaamheid van inwoners. Bind bibliotheken bieden diverse op lezen en leesplezier gerichte activiteiten aan, zowel binnen taalhuizen als in de bibliotheek, op school of thuis.** Essentieel is het plezier in lezen. Lezen mag leuk zijn. De Bibliotheek draagt dat uit. Maar de Bibliotheek kan dat niet alleen. Ook ouders en scholen kunnen (voor)lezen leuk maken. De Bibliotheek is vanaf de vroegste jeugd een essentiële partner van peuterspeelzalen, kinderopvang en basisscholen in het stimuleren van lezen. We willen daarmee bijdragen aan leesplezier en een geletterde samenleving. Dit doen we met verschillende projecten en activiteiten.

Kleintje Bieb

Kleintje Bieb is de verzamelnaam voor de diverse kind- en ouderbijeenkomsten voor kinderen van 0 tot 6 jaar die worden georganiseerd door de Bibliotheek. Bij de geboorte van hun kind ontvangen ouders een brief van de gemeente met daarbij een BoekStart-bon. Als ouders deze bon bij de bibliotheek inleveren, ontvangen zij een BoekStart-koffertje met daarin twee boekjes. Het koffertje en de boekjes mogen zij houden. Daarnaast ontvangen zij een gratis bibliotheekabonnement voor hun kind.

Bij dit eerste bezoek aan de bibliotheek nodigen we de ouders uit om deel te nemen aan Kleintje Bieb – Plaatjes & Praatjes: een programma dat het lezen met heel jonge kinderen bevordert. Zo stimuleren we dat zij ook daarna vaker naar de bibliotheek (blijven) komen.

Elke bijeenkomst heeft een thema dat aansluit bij één of meerdere prentenboeken. Thema's die onder andere aan bod komen, zijn: zomer, logeren, lente en bloemen, feest en kerst. Tijdens de bijeenkomsten leest een medewerker of vrijwilliger een boekje voor, zingen de kinderen liedjes en wordt er geknutseld. Voor (groot) ouders en andere begeleiders is Plaatjes & Praatjes ook een ontmoetingsplek om ervaringen uit te wisselen. Deelname is gratis voor (groot)ouders en oppassers met jonge kinderen. Het doel van de bijeenkomsten is om (groot)ouders en kinderen meer plezier te laten krijgen in (voor)lezen. Kinderen die veel voorgelezen worden en die aangemoedigd worden om te lezen, maken meer 'leeskilometers'. Daardoor worden ze beter in lezen en lezen ze met meer plezier.

BoekStart in de kinderopvang

BoekStart in de kinderopvang is een leesbevorderingsprogramma voor de kinderopvang. Het is een uitbreiding van BoekStart om kinderen van 0 tot 4 jaar, hun ouders en pedagogisch professionals via de kinderopvang intensief met boeken en lezen in aanraking te laten komen. De Bibliotheek ondersteunt met een aantrekkelijke (voor)leesplek in de kinderopvang en een mooie collectie boeken. Daarnaast zorgt de Bibliotheek voor deskundigheidsbevordering van de pedagogisch professionals, het betrekken van ouders, een voorleesplan en de samenwerking in een leesbevorderingsnetwerk. In de negen

gemeenten waarin Bind het bibliotheekwerk verzorgt, wordt op honderddertig kinderopvanglocaties BoekStart aangeboden.

Regiodeal en Nij Begun

Met het project Ik lees, ik doe mee in de gemeenten Coevorden en Borger-Odoorn, onderdeel van regiodeal II Zuid- en Oost-Drenthe, bereiken we ouders van kinderen van -8 maanden tot 8 jaar via een samenhangend aanbod van BoekStart, de BoekStartcoach, dBos en de VoorleesExpress.

De investering vanuit Nij Begun in de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo onderstreept het belang van taalontwikkeling en geletterdheid voor gelijke kansen en actieve deelname aan de samenleving. Vanaf het schooljaar 2026-2027 zal hier worden ingezet op de gezinsaanpak en de doorontwikkeling van de Bibliotheek op school PO.

De Bibliotheek op school

Met de Bibliotheek op school (dBos) slaan het onderwijs, de Bibliotheek en de gemeente de handen ineen en is er dagelijks aandacht voor leesplezier en mediawijsheid op school én thuis. Er zijn in de negen gemeenten waarin Bind het bibliotheekwerk verzorgt 141 dBos-locaties voor het primair onderwijs en 10 dBos-locaties voor het voortgezet onderwijs.

Ouders die dat nog niet kennen, missen denk ik iets heel waardevols."

We stimuleren kinderen en jongeren om meer te lezen. En leren ze om beter en verstandiger om te gaan met internet, sociale media en games. De Bibliotheek helpt op basisscholen en middelbare scholen om deze doelen te bereiken. Dat doen we met deskundige leesconsulenten, inspirerende boeken en een goede digitale lees- en leeromgeving.

De samenwerking met school wordt vormgegeven via een aantal bouwstenen: Netwerk en Beleid, Collectie, Monitor, Expertise, Activiteiten en Digitaal portaal.

Taalhuis/Taalpunt

In iedere gemeente is in de bibliotheek een Taalhuis of Taalpunt. Daar kunnen mensen terecht als ze hulp nodig hebben met bijvoorbeeld taal, rekenen of werken op de computer. Ook mensen die Nederlands als tweede taal aan het leren zijn, kunnen bij het Taalpunt terecht. Ze vinden er eenvoudige boeken en oefenmaterialen. Het Taalhuis of Taalpunt is er voor iedereen die aan de basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden) wil werken.

Week van lezen en schrijven

De Week van lezen en schrijven begint op Wereldalfabetiseringsdag op 8 september. In die week vragen we, samen met onze partners van welzijn, gemeente en onderwijs, extra aandacht voor laaggeletterdheid. Zo is er in de gemeente Midden-Drenthe een foto-tentoonstelling die de verhalen toont van vier mensen die laaggeletterd zijn of zijn geweest. Ze zijn hiermee een belangrijk voorbeeld voor anderen en doorbreken het taboe.

3.5 Drenthe Digitaal Inclusief

Bij Bind bibliotheken zijn we van mening dat iedereen mee moet kunnen doen in de samenleving. In de bibliotheek is iedereen welkom. Om een krant te lezen, een kopie te maken, een lezing bij te wonen of deel te nemen aan activiteiten. Hiervoor hoeft je geen lid van

de Bibliotheek te zijn. De Bibliotheek maakt zich in het bijzonder sterk voor hen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. De Bind bibliotheken profileren zich als buurthuis kamers waar mensen overdag terecht kunnen om te lezen, huiswerk te maken, anderen te ontmoeten of spelletjes te doen.

Trainingsaanbod

Digitale vaardigheden zijn essentieel om mee te kunnen doen in de samenleving, maar zo'n vier miljoen Nederlanders missen hiervoor de juiste kennis. De bibliotheken in Drenthe bieden een laagdrempelige plek waar inwoners kunnen oefenen met taal, rekenen, gezondheid, financiën en digitale vaardigheden. Het trainingsaanbod is sterk geprofessionaliseerd, onder meer via oefenen.nl en Digisterker, waarvoor de KB landelijke licenties heeft afgesloten. In samenwerking met partners, zoals welzijnsorganisaties, wijkteams, zorginstellingen en SeniorWeb, sluit het aanbod goed aan op lokale behoeften en worden doublures voorkomen. Met het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in elke gemeente wordt de digitale overheid bovendien beter toegankelijk gemaakt voor inwoners van Drenthe.

Basisvaardigheden, Oefenpleinen en digitale spreekuren

In 2025 bieden de Bind bibliotheken een compleet programma aan volgens de 'Schijf van Vijf' basisvaardigheden. Via het Taalhuis kunnen inwoners werken aan lezen, digitale vaardigheden, schrijven en rekenen. Daarnaast organiseren de bibliotheken in elke gemeente activiteiten rondom sociale en juridische vaardigheden, gezondheidsvaardigheden en financiële vaardigheden. In 2025 richten we in meerdere gemeenten Oefenpleinen in om de digitale vaardigheden van inwoners te versterken. Tijdens deze wekelijkse begeleidde momenten kunnen deelnemers op maat oefenen met digitale thema's, ondersteund door programma's van Oefenen.nl en onderdelen uit Klik&Tik, Digisterker en DigiVitaler.

In 2025 zijn er Oefenpleinen in de gemeenten De Wolden, Westerveld, Meppel, Aa en Hunze en Coevorden. In 2026 breiden we dit uit naar Oefenpleinen in alle Bind gemeenten. Daarnaast biedt de Bibliotheek in elke gemeente digitale (inloop)sprekuren. Dit is een laagdrempelig wekelijks moment waar inwoners terecht kunnen met alle vragen over computer, smartphone, tablet of internet. Bezoekers krijgen praktische hulp bij digitale problemen én kunnen op maat leren, bijvoorbeeld over WhatsApp, tekstverwerken of veilig internetten.

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Tegenwoordig kun je van alles regelen via internet. Ook contact met de overheid gaat steeds vaker digitaal. Dit is niet voor iedereen makkelijk. Met IDO-sprekuren en IDO-punten in elke vestiging (met uitzondering van

de servicepunten) ondersteunt de Bibliotheek inwoners bij vragen over digitale overheidsdiensten. De IDO-punten worden bemand door geschoolde medewerkers. De medewerkers bieden informatie en verwijzen door naar passende hulp, zoals sociaal-maatschappelijke, financiële of juridische ondersteuning, of naar bibliotheekcursussen en het Oefenplein. Zo maken we de digitale overheid toegankelijker voor alle inwoners van Drenthe. De landelijke overheid stelt voor de periode 2023 tot en met 2026 extra middelen beschikbaar, zodat we ook in 2025 de IDO-dienstverlening hebben kunnen verstevigen en hierdoor meer inwoners hebben kunnen helpen met het beantwoorden van hun vragen. Eind 2025 tellen we 34 vaste IDO-punten, waar in totaal 3013 vragen zijn behandeld.

Het mooiste moment van de dag

Dat voorlezen de taalontwikkeling van kinderen stimuleert, is algemeen bekend. Maar voor Elvira is dat niet de belangrijkste reden om haar dochter voor te lezen. Voorlezen is vooral een moment van samenzijn. Soms zelfs twee keer per dag zitten ze samen op de bank met een boek. Elke week gaan ze naar de bibliotheek en als Liza zelf mag kiezen, grijpt ze steevast naar een boek van Marianne Busser of een verhaaltje over Lisa en Jimmy.

Elvira groeide zelf op met de bibliotheek: als kind kwam ze er soms wel twee keer per dag. Die liefde voor boeken geeft ze nu door aan haar dochter. Liza, drieënhalf jaar oud, is niet weg te slaan bij de boekjes. “We lenen elke week tien boeken,” vertelt Elvira. “Die lezen we vaak twee of drie keer voordat ze weer teruggaan. Soms is het echt zoeken naar iets nieuws!”

“Tijdens het voorlezen merk ik hoe Liza ontspant,” zegt Elvira. “En dat is voor ons de kracht van samen lezen. Ze kan zelf heel leuk in een zoekboek bladeren, maar samen op de bank komt ze echt tot rust. Ze luistert met gemak een heel boekje uit.” Naast het lezen gaan Elvira en Liza ook samen naar Kleintje Bieb, waar Liza wordt voorgelezen en kan knutselen – haar favoriete bezigheid in de bibliotheek.

“Elke ouder weet natuurlijk dat lezen belangrijk is. Ik heb hier zelf ook als vrijwilliger aan meegewerkt, totdat Liza werd geboren en het te veel werd. Maar het is niet alleen Liza die er iets uit haalt,” zegt Elvira. “Ik zelf ook. Samen op de bank zitten, dat is een moment waarop we echt aandacht voor elkaar hebben. Liefde en aandacht – dát brengt voorlezen. Ouders die dat nog niet kennen, missen denk ik echt iets heel waardevols.”

Ouders die dat nog niet kennen, missen denk ik echt iets heel waardevols.

Tijdens het voorlezen merk ik hoe Liza ontspant

Hoofdstuk 4

> Raad van Toezicht

4.1 Inleiding

De Raad van Toezicht kijkt terug op een jaar van ontwikkeling en verdieping. Hans Haerkens (voorzitter Raad van Toezicht): 'Biblionet Drenthe ligt goed op koers om leading te zijn in de business. Onder aanvoering van een nieuwe directeur-bestuurder die zich de karakteristiek van sector en organisatie snel eigen heeft gemaakt, wordt aantoonbaar werk gemaakt van een toekomstgerichte organisatie: wendbaar, professioneel en toegesneden op de wensen van de gemeenschap.'

Dit alles was niet mogelijk geweest zonder de inzet, flexibiliteit en creativiteit van iedereen die bij Biblionet Drenthe werkt.

De Raad van Toezicht spreekt zijn dank en waardering uit voor eenieder die zich, op welke manier dan ook, heeft ingezet voor het bibliotheekwerk in Drenthe. De inzet van vrijwilligers is essentieel voor onze dienstverlening. Het is erg bijzonder dat ruim 800 vrijwilligers dagelijks het bibliotheekwerk in de Bind bibliotheken in de provincie Drenthe ondersteunen. Zij zijn nauw verbonden met de lokale gemeenschap en signaleren wat er leeft. Met hun gemotiveerde en belangrijke inzet leveren zij een onmisbare bijdrage aan onze organisatie. Hun betrokkenheid en creativiteit zijn van grote waarde.

De Raad van Toezicht houdt integraal toezicht op het functioneren van de directeur-bestuurder en op de algemene gang van zaken binnen Biblionet Drenthe in brede zin. De Raad keurt het beleid goed, ziet toe op een zorgvuldige uitvoering daarvan en fungeert als strategisch klankbord voor de directeur-bestuurder. Daarnaast ziet de Raad van Toezicht toe op een gezonde financiële huishouding en is hij verantwoordelijk voor de goedkeuring van de begroting en de jaarrekening. Biblionet Drenthe zal daarbij steeds meer aangesproken worden op haar inzet om langetermijnwaarde te creëren en gevraagd worden hierover verantwoording af te leggen. Hierbij is het van belang focus en keuzes te durven maken. Niet alleen een keuze tussen acties, maar vooral ook in de tijd. De taken en bevoegdheden van de Raad, zoals vastgelegd in de statuten, zijn in overeenstemming met de bepalingen van de Governance Code Cultuur. Tevens vervult de Raad van Toezicht de werkgeversrol ten aanzien van de directeur-bestuurder. Toezicht draagt bij aan een goede governance, een duidelijkere focus op lange termijn waardecreatie en een betere risicobeheersing.

4.2 Vergaderingen en thema's

In 2025 komt de Raad van Toezicht vijfmaal bijeen met de directeur-bestuurder. Daarnaast vindt onder externe begeleiding een zelfevaluatie plaats, waarbij het eigen functioneren en de samenwerking met de bestuurder kritisch tegen het licht worden gehouden. De belangrijkste thema's in 2025 zijn de ontwikkeling **van de nieuwe meerjarenstrategie, de verdere professionalisering van de bedrijfsvoering en de start en inpassing van de nieuwe directeur-bestuurder.**

Binnen de reguliere planning en control cyclus wordt de Raad elk kwartaal geïnformeerd via inhoudelijke en financiële rapportages. Ter voorbereiding op drie van

de vijf reguliere vergaderingen heeft overleg plaats tussen de Audit- en Riskcommissie, de directeur-bestuurder en de concerncontroller over de financiële rapportages. In de daaropvolgende vergaderingen van de Raad van Toezicht wordt hierover gerapporteerd aan de voltallige Raad.

In 2025 is gewerkt aan een vernieuwde voortgangsrapportage, waarmee de directeur-bestuurder de Raad van Toezicht viermaal informeert over ontwikkelingen binnen de organisatie, de branche en het politieke domein. Daarbij komen onder meer de inzet van extra middelen voor het bibliotheekwerk, ontwikkelingen rond voorgenomen wetswijzigingen en interne vraagstukken aan de orde, zoals systeemvernieuwing, verzuim, de herijking van de organisatiestructuur en de ontwikkeling van de meerjarenstrategie.

In februari presenteert de nieuwe directeur-bestuurder haar eerste bevindingen en prioriteiten. Dit heeft geresulteerd in een duidelijke agenda voor 2025, met focus op het opstellen van een nieuwe meerjarenstrategie, het versterken van het management, het oplossen van knelpunten in de organisatiestructuur en het herijken van het bedrijfsvoeringssysteem.

De vergadering in april staat in het teken van de jaarrekening 2024 en het accountantsverslag. Daarbij wordt vastgesteld dat er geen bijzonderheden zijn geconstateerd. De Raad van Toezicht keurt vervolgens de jaarstukken en het bestuursverslag 2024 goed. In dezelfde vergadering wordt afscheid genomen van de trainee van de Raad van Toezicht en is het traineeship geëvalueerd.

Tijdens het jaarlijkse werkbezoek bezoekt de Raad van Toezicht, samen met leidinggevend van Biblionet Drenthe, zowel Bibliotheek Drachten als de eigen vestigingen in Peize en Zuidlaren. Deze dag biedt

waardevolle inzichten over de dagelijkse praktijk en versterkt de onderlinge uitwisseling.

In oktober staan de begroting 2026 en het Activiteitenplan POI 2026 op de agenda, evenals een eerste bespreking van de meerjarenstrategie 2026–2029 en de verdere ontwikkeling van de organisatiestructuur. Ook wordt het proces gestart voor de werving van twee nieuwe leden voor de Raad van Toezicht. In december keurt de raad de geactualiseerde statuten en reglementen goed, evenals de nieuwe toezichtvisie.

Terugblik

Na jarenlang deel uit te hebben gemaakt van de Raad van Toezicht kijken twee vertrekkende leden terug op een periode van groei en verandering binnen Biblionet Drenthe. In deze jaren hebben ze de organisatie echt zien kantelen: professioneler, met een jonger en dynamischer elan, waarbij het oude imago steeds meer is afgeschud. Nieuwe mensen zijn erbij gekomen, naast loyale collega's die er al jaren werken – en die prachtig zijn mee ontwikkeld met de veranderingen. Wat gelijk is gebleven, is die enorme betrokkenheid bij de bieb – zowel bij de medewerkers als bij de Raad van Toezicht zelf.

In het bijzonder benoemen Jacqueline en Niek de belangrijke rol van de grote groep vrijwilligers, die ze liever 'vrijwillige professionals' noemen:

4.3 Overige zaken

Naast de reguliere vergaderingen woont de Raad van Toezicht tweemaal een overlegvergadering van de Ondernemingsraad bij, eenmaal in aanwezigheid van de directeur-bestuurder. Deze gesprekken bieden de gelegenheid om uit eerste hand te vernemen hoe de Ondernemingsraad de samenwerking met de bestuurder ervaart. De samenwerking wordt door beide partijen als positief beoordeeld. Het jaarlijkse evaluatiegesprek tussen de Remuneratiecommissie en de directeur-bestuurder vindt in december plaats. Op basis van de gemaakte prestatieafspraken is teruggeblikt op 2025 en zijn in een mede onder verantwoordelijkheid van de Raad van Toezicht opgestelde bestuursopdracht 2026 afspraken gemaakt voor het komende jaar.

zo bevlogen en vaak heel deskundig. Extra aandacht voor de vrijwilligers en hun deskundigheidsbevordering zou zeker op zijn plaats zijn.

Ze vinden het mooi om te merken dat in de loop der jaren de gemeentelijke, provinciale en landelijke politiek het belang van de bibliotheek steeds meer is gaan inzien. Daardoor kan verder worden gebouwd aan de waardevolle missie van een leven lang leren: mensen helpen bij lezen en schrijven, digitaal meedoen, blijven leren en elkaar ontmoeten. Plekken waar iedereen, jong of oud, zich kan ontwikkelen – zonder rangen of standen, zonder vooroordelen, gewoon op de eigen manier.

Jacqueline Philipsen, vicevoorzitter en Niek vom Bruch, Audit- en Riskcommissie.

Hoofdstuk 5

> Financiën

5.1 Inzet op meerjarige afspraken

Het jaar 2025 wordt financieel afgesloten met een positief resultaat van € 532K. Als we de staat van baten en lasten over 2025 vergelijken met die van 2024 zien we dat zowel de totale bedrijfsopbrengsten als de bedrijfslasten zijn gestegen. Deze stijging komt enerzijds door een stijging van incidentele middelen zoals de SPUK en het Masterplan basisvaardigheden en anderzijds door een stijging van de reguliere subsidies voor een kwaliteitsimpuls van het bibliotheekwerk.

Van de baten hebben ongeveer € 800K een incidenteel karakter. De verwachting is dat deze incidentele middelen omgezet worden

in een structurele subsidie onder andere vanuit de Rijksbijdrage zorgplicht en een structurele (mede)financiering van de Bibliotheek op school (dBos) vanuit het Masterplan basisvaardigheden.

De personeelskosten en overige bedrijfskosten (mediakosten, automatisering, enzovoort) zijn in lijn met de begroting. Voor een deel van onze kosten zoals automatiseringskosten zijn langjarige contracten afgesloten met daarin opgenomen dat de kosten geïndexeerd worden conform CPI alle huishoudens. Dit in combinatie met beperkingen in de opbouw van ons weerstandsvermogen laat zien dat onze organisatie kwetsbaar is, indien de subsidies niet in minimaal gelijke mate meestijgen met de inflatie.

5.2 Eigen vermogen

Het eigen vermogen van Biblionet Drenthe is als volgt samengesteld:

Reserves en fondsen	2025	2024
Kapitaal	1.003	1.003
Bestemmingsreserves	794.924	826.371
Overige reserves	51.130	10.330
Bestemmingsfonds	1.137.696	615.165
	1.984.753	1.452.869

Het vermogen van Biblionet Drenthe heeft een bijzonder karakter: een deel van het vermogen is ontstaan uit baten van de gemeentelijke subsidies. De resultaten van het bibliotheekwerk in de negen gemeenten worden per gemeente bestemd naar een bestemmingsfonds. Het per gemeente opgebouwde vermogen mag alleen aangewend worden voor het bibliotheekwerk in de betreffende gemeenten.

Kengetallen

Vanuit de provinciale subsidie mag de overige reserve maximaal 10% van de jaarsubsidie bedragen. Daarnaast zijn er ook gemeenten die restricties hebben voor de opbouw van het weerstandsvermogen. Hierdoor is het voor Biblionet Drenthe slechts beperkt mogelijk om weerstandsvermogen op te bouwen. Dit heeft ook een nadelig effect op de solvabiliteit en liquiditeit. De kengetallen over 2025 en 2024 zijn als volgt:

Kengetallen	2025	2024	
Solvabiliteit	29,15%	23,28%	
Liquiditeit	1,15	0,94	
Staat van baten en lasten			
	2025	Begroot	2024
Totale bedrijfsopbrengsten	14.046.139	12.385.622	12.277.098
Totale bedrijfslasten	13.514.255	12.385.622	11.851.079
Resultaat	531.884	-	426.019

Kasstroom en financieringsbehoefte

In de jaarrekening 2025 van Biblionet Drenthe is in hoofdstuk 3 de kasstroomoverzicht opgenomen. Over 2025 was sprake van een toename van liquide middelen van in totaal € 595k. De operationele kasstroom in 2025 is € 803k (2024: € 849k) en is net als afgelopen jaren voldoende om de investeringsuitgaven te dekken. Voor de investeringsbehoefte in de komende jaren is de huidige kasstroom en liquiditeit voldoende en is er geen aanvullende financieringsbehoefte.

5.3 Bedrijfsvoering, rendement en lasten

Biblionet Drenthe bestaat uit de drie organisatieonderdelen: Provinciale ondersteuningsinstelling (POI), Bind (het gemeentelijke bibliotheekwerk in 9 gemeenten) en de interne diensten.

Het resultaat over boekjaar 2025 is € 532K positief waar een nihil resultaat was begroot. De belangrijkste oorzaak is het vertragingseffect tussen ontvangst van incidentele middelen en gemaakte kosten. **De incidentele middelen voor de kwaliteitsverbetering van het bibliotheekwerk zijn bedoeld voor meerdere jaren, een aantal gemeentes beschikt deze subsidie in zijn geheel in een boekjaar.**

De resultaten van het bibliotheekwerk in de negen gemeentes worden per gemeente bestemd naar een bestemmingsfonds. Het per gemeente opgebouwde vermogen mag alleen aangewend worden voor het bibliotheekwerk in de betreffende gemeentes.

5.4 Risico's

Biblionet Drenthe hecht grote waarde aan de interne beheersing. Zo is er een risicoregister opgesteld en zijn de risico's en onzekerheden breed binnen de organisatie besproken. Mede vanuit onze maatschappelijke rol en de financiering met maatschappelijk geld, zijn we verplicht om onze risico's adequaat te beheersen en conservatief te

zijn als het aankomt op risicobereidheid.

Uitgangspunten van de interne beheersing zijn:

- Een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering om de maatschappelijk doelstellingen te realiseren, met als randvoorwaarde het waarborgen van de financiële continuïteit
- Betrouwbare verslaggeving
- Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van wettelijke regelingen.

Voor onze interne beheersing kijken we naar de volgende vier risicogebieden:

- Politieke (macro- economische) risico's
- Strategische risico's
- Operationele risico's en compliance
- Financiële risico's

Politieke risico's

Bepalend voor het risicoprofiel van Biblionet Drenthe is de afhankelijkheid van subsidies van overheden. Dit politieke risico wordt geaccepteerd. **Er wordt vanuit Biblionet Drenthe nadrukkelijk ingezet op meerjarige afspraken, sterk relatiebeheer, zichtbaarheid en kwaliteit van dienstverlening.** Biblionet Drenthe en voorgangers hebben 70 jaar kennis en ervaring in de bibliotheeksector, het netwerk en de provincie Drenthe. Als Biblionet Drenthe zijn we zowel voor onze provinciale als voor onze gemeentelijke dienstverlening gecertificeerd en zetten we breed in op kwaliteitszorg. Verzakelijking heeft plaatsgevonden richting onze gemeentelijke opdrachtgevers in de vorm van het werken met een Activiteitscatalogus met bijbehorende afnamelijsten. Meerjarige afspraken worden met onze gemeenten vastgelegd in een meerjarige uitvoeringsovereenkomst.

Strategische risico's

Door meerjarige (beleids)afspraken met de overheden en borging in wet- en regelgeving, is het strategisch risico beperkt. Het meerjarig landelijk Bibliotheekconvenant heeft in 2022 geleid tot een bibliotheekbrief van het ministerie en een kabinetsbesluit waarin extra

rijksmiddelen vanaf 2023 beschikbaar worden gesteld voor het openbare bibliotheekwerk. Dit is vooruitlopend op de structurele borging van financiële middelen en een stevige bibliotheekinfrastructuur via de zorgplicht voor gemeenten en provincies vanaf 2026. Deze brede zorgplicht zal in de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken worden opgenomen en vanaf 2026 in werking treden. Hiermee is nogmaals het belang van de maatschappelijk educatieve rol van de bibliotheken bekrachtigd. Structurele uitdaging voor ons is en blijft de komende jaren de gemeentelijke begrotingen, inflatie en toenemende energiekosten. Aandacht vraagt ook de toename van projectfinanciering en daarmee de andere inzet van mensen en middelen.

Operationele risico's en compliance

Onze operationele risico's beperken we door een aantal AO/IC maatregelen. In 2025 heeft Biblionet Drenthe niet te maken gehad met schadeclaims, boetes of dwangsommen. Ook zijn er geen bijzonderheden te melden rondom compliance op het gebied van de gedragscode. Binnen Biblionet Drenthe is compliance-beleid vastgesteld en belegd. De compliance officer bewaakt de naleving van dit beleid. Daarnaast komt compliance als vast agendapunt terug in verschillende overleggen en is het onderwerp expliciet gepositioneerd binnen de stuurgroep kwaliteitszorg en de Raad van Toezicht.

Financiële risico's

Wanneer we kijken naar de financiële risico's dan blijven de ondersteuningsgelden (per Drentse gemeente € 100.000,-) van de provincie Drenthe een punt van aandacht. Deze specifieke gelden zijn nu gekoppeld aan de meerjarige cultuurnota en worden sinds 2023 geïndexeerd. Dit na overleg met het provinciaal bestuur. Het is van belang dat deze middelen ook voor de toekomstige ontwikkelingen van het Drentse bibliotheekwerk in de toekomst behouden blijven. Dit wordt ook onderstreept door alle 12 gemeenten en de vier bibliotheekorganisaties.

Biblionet Drenthe bevindt zich al enkele jaren in een transitie. Vanuit de SPUK werken we aan een kwaliteitsimpuls voor het bibliotheekwerk en met behulp van de subsidie Masterplan basisvaardigheden aan educatie in de vorm van dBos en Boekstart. Door onzekerheden rondom de structurele financiering (tijd en beschikbare middelen) is er voorzichtigheid bij het aanpassen van de organisatie. Daarnaast is er ook een uitbreiding van activiteiten waarbij de bibliotheek een rol speelt.

Een punt van zorg is een structurele bekostiging van de kwaliteitsimpuls van het bibliotheekwerk van de afgelopen jaren. Door bezuinigingen staan de gemeentelijke begrotingen onder druk. De mate waarin dit speelt is niet in elke gemeente gelijk. Voor de Bibliotheek op school komt er vanuit het Rijk structureel geld beschikbaar vanaf 2027. Vanaf 2028 gaat het jaarlijks om € 50 mln. waarvan € 25 mln. rechtstreeks voor de bibliotheken en € 25 mln. via de scholen. De bibliotheken kunnen de structurele financiering ook inzetten voor samenwerking met de kinderopvang (BoekStart) en met het mbo.

5.5 Financiële toekomstverwachting

Onze inkomsten voor 2026 geven een wisselend beeld. Enerzijds komen er in de komende jaren vanuit de landelijke overheid structureel meer middelen vrij voor de bibliotheken. Anderzijds hebben we te maken met onzekerheden zoals de verwachte tekorten bij gemeentes in 2026 door kortingen vanuit het Rijk.

Voor het gemeentelijke bibliotheekwerk werken we met een Activiteitscatalogus. Hiervoor is een kostprijs per activiteit berekend. De huisvestingslasten zijn hier buiten gehouden en worden afzonderlijk beschikt. Samen met de 9 gemeenten is gekeken welke activiteiten wel en niet worden afgenomen. Dit is verwerkt in een afnamelijst en tezamen met de huisvestingslasten is dit de begrotingsaanvraag. Met alle Bind-gemeenten

is daarover consensus bereikt. Voor de POI-taken is de begroting ingediend bij de provincie. Op basis van de aangevraagde subsidies is de verwachting dat we in 2026 weer met een sluitende exploitatie kunnen werken.

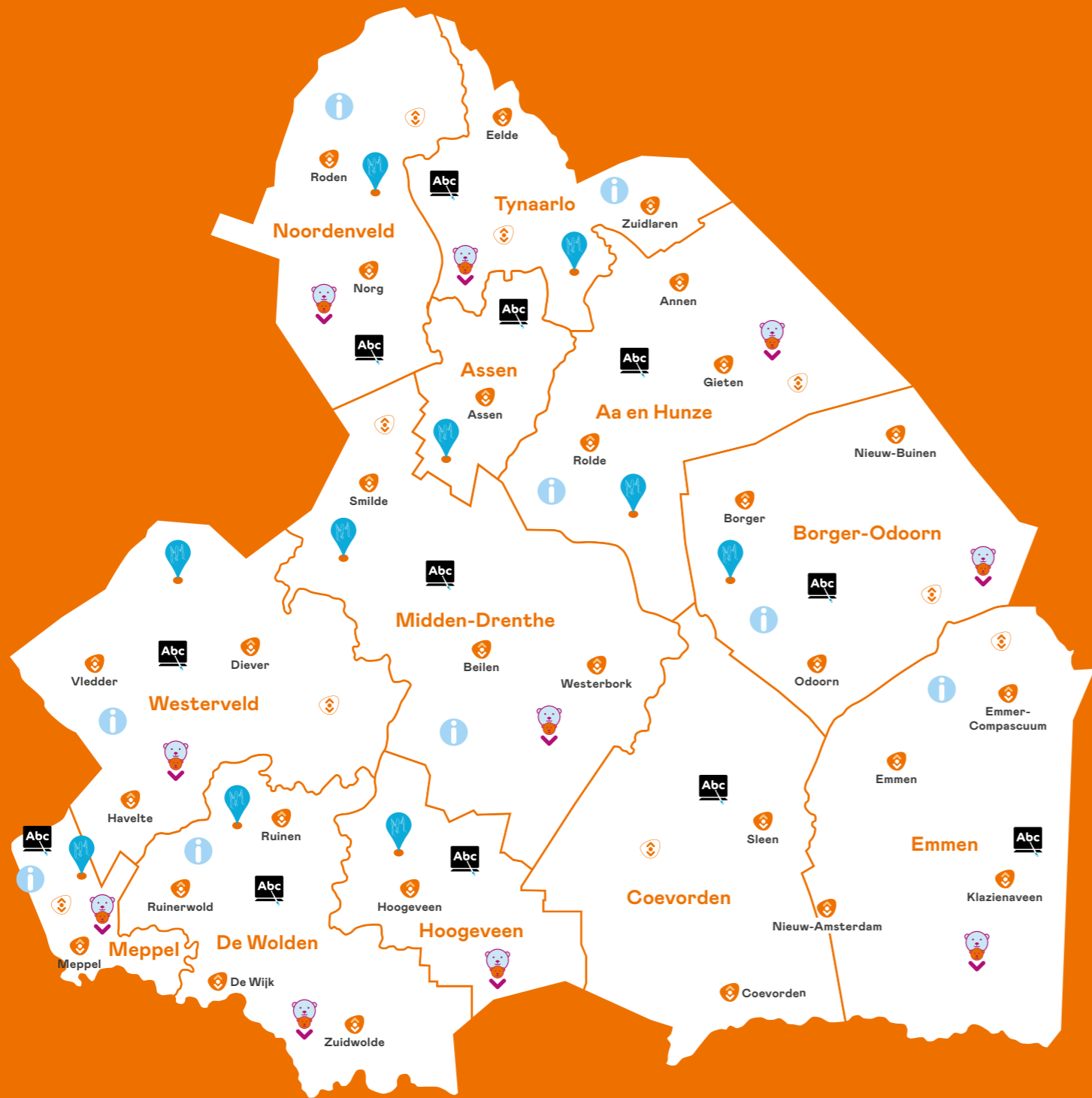
Sturing op efficiënte bedrijfsvoering en gebruik maken van schaalgrootte is vandaag, maar ook morgen noodzakelijk. **Vanaf 2025 ontvangen gemeenten structureel geld voor de bibliotheken met daaraan gekoppeld een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat gemeenten met het geld van het Rijk de aanwezigheid van en toegang tot de bibliotheek moeten verzorgen en zich daarbij moeten richten op toekomstbestendig bibliotheekwerk.** Ook geldt voor de provincies een zorgplicht voor het bibliotheekwerk. In aanloop daarnaartoe zijn we al in gesprek met gemeenten hoe we dit kunnen organiseren. Vanaf 2024 zijn er uit het Masterplan basisvaardigheden ook extra gelden vanuit het Rijk beschikbaar voor dBos. Vanaf 2027 zal naar verwachting deze incidentele gelden een structureel karakter krijgen.

De komende jaren zetten we in op het werken met een Activiteitscatalogus ten behoeve van transparantie op inhoud en kosten. Meerjarige afspraken over de dienstverlening van Biblionet Drenthe met de 9 gemeenten en continuering van de uitvoering van de provinciale Wsob-taken zijn noodzakelijk voor een gezonde basis voor de toekomst.

Begroting 2026

De begroting voor 2026 sluit met een nihil resultaat. Na een aantal jaren van sterke groei van de baten en lasten verwachten we voor 2026 een stabilisatie. De baten in de begroting van 2026 zijn in lijn met de realisatie van 2025, de lasten zijn begroot in lijn met de begrote baten.

Hoofdstuk 6

Drentse Bibliotheek- statistiek

- Bibliotheek op school
- Bibliotheek
- Servicepunt
- IDO
- BoekStart
- Taalhuis

Spreiding	BIND	Assen	Emmen	Hoogeveen	Drenthe
Bibliotheek	25	1	4	1	31
Servicepunt	9	-	7	-	16
IDO-locaties	37	4	4	5	50
dBos-locaties	151	-	24	35	200
BoekStart-locaties	139	-	38	5	185
Taalhuis	9	1	5	1	16
Afstand tot bibliotheek (in km)	2,1 km	2,5 km	2,7 km	3,2 km	2,5 km
Bezoekers	BIND	Assen	Emmen	Hoogeveen	Drenthe
Bezoekers in de bibliotheek	928.876	378.892	389.079	135.305	1.832.152
Bezoekers via de website	100.738	92.678	103.342	166.000	462.758
Bezoekers IDO	2.798	243	2.157	231	5.429
Leden	BIND	Assen	Emmen	Hoogeveen	Drenthe
Betalend	14.621	5.316	4.592	2.826	27.355
Jeugd	36.512	11.006	13.355	9.060	69.933
Start (nieuw abonnement - gratis instap)	5.469	-	945	2.221	8.635
Overig	2.726	285	1.130	602	4.743
Totaal leden	59.328	16.607	20.022	14.709	110.666
dBos-leerlingen	20.090	5.794	3.496	4.451	33.831
Totaal aantal E-book accounts	11.789	3.657	3.498	3.023	21.967
Waarvan actief	6.344	2.046	1.774	1.511	11.675
Collectie	BIND	Assen	Emmen	Hoogeveen	Drenthe
Boeken	498.093	154.040	157.057	120.277	498.093
AVM	7.131	2.514	2.395	3.080	7.131
Tijdschrift	17.187	1.355	4.662	1.757	17.187
Totaal collectie	522.411	157.909	164.114	125.114	522.411
Nieuwe titels	79.667	18.921	27.654	9.394	135.636
Uitlening	BIND	Assen	Emmen	Hoogeveen	Drenthe
Boeken	1.177.187	288.657	441.438	293.338	2.200.620
AVM	6.312	7.420	6.047	5.781	25.560
Tijdschrift	59.490	8.762	25.696	14.294	108.242
Totaal uitleningen fysiek	1.242.989	304.839	473.181	313.413	2.334.422
Totaal uitleningen dBos	266.506	40.183	42.865	66.872	416.426
E-books	93.574	29.175	26.168	22.483	171.400
Luisterboeken	37.737	12.512	11.175	7.463	68.887
Totaal uitleningen online	131.311	41.687	37.343	29.946	240.287
Programmering	BIND	Assen	Emmen	Hoogeveen	Drenthe
Kennis en informatie	1.587	79	105	33	1.804
Educatie en ontwikkeling	1.020	162	642	3.201****	5.025
Leesbevordering en literatuur	421	26	494	731	1.672
Ontmoeting en debat	84	1	408	155	648
Kunst en cultuur	105	18	897	31	1.051
Totaal activiteiten	3.217	286	2.546	4.151	10.200
Kennis en informatie	2.361	2.530	1.118	801	6.810
Educatie en ontwikkeling	5.132	3.137	8.238	20.161****	36.668
Leesbevordering en literatuur	4.636	1.369	10.421	16.538	32.964
Ontmoeting en debat	1.158	72	3.948	2.324	7.502
Kunst en cultuur	1.731	820	36.409	866	39.826
Totaal deelnemers	15.018	7.928	60.134	40.690	123.770

*Bron: opendata.cbs.nl | **Cijfers zijn beschikbaar per juridische entiteit. Onder de stichting Biblionet Drenthe vallen bibliotheken in de gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Coevorden, De Wolden, Meppel, Midden-Drenthe, Noorderveld, Tynaarlo en Westerveld. | ***Aantal activiteiten die Bind zelf organiseert. Bind faciliteert ook activiteiten, zoals Taalhuizen, inloopspreekuren en tal van ontmoetingsactiviteiten. Deze aantallen zijn niet opgenomen in dit overzicht. | **** Telling is inclusief Taalhuis-activiteiten.

www.biblionetdrenthe.nl